Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (druhá komora)

zo 4. októbra 2024*

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Vnútorný trh – Hospodárska súťaž – Predpisy zavedené medzinárodným športovým združením, ktoré ich vykonáva v súčinnosti so svojimi členmi – Profesionálny futbal – Súkromnoprávne subjekty s regulačnými, kontrolnými a sankčnými právomocami – Predpisy upravujúce štatút a prestupy hráčov – Pravidlá týkajúce sa pracovných zmlúv uzavretých medzi klubmi a hráčmi – Predčasné ukončenie pracovnej zmluvy hráčom – Náhrada, ktorú má zaplatiť hráč – Spoločná a nerozdielna zodpovednosť nového klubu – Sankcie – Zákaz vydať osvedčenie o medzinárodnom prestupe hráča a registrovať ho počas prebiehajúceho sporu o predčasnom ukončení pracovnej zmluvy – Zákaz registrovať ďalších hráčov – Článok 45 ZFEÚ – Prekážka voľného pohybu pracovníkov – Odôvodnenie – Článok 101 ZFEÚ – Rozhodnutie združenia podnikov, ktoré má za cieľ vylučovanie alebo obmedzovanie hospodárskej súťaže – Trh práce – Nábor hráčov klubmi – Trh medziklubových futbalových súťaží – Účasť klubov a hráčov na športových súťažiach – Obmedzenie hospodárskej súťaže z hľadiska jej cieľa – Výnimka“

Vo veci C-650/22,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Cour d’appel de Mons (Odvolací súd Mons, Belgicko) z 19. septembra 2022 a doručený Súdnemu dvoru 17. októbra 2022, ktorý súvisí s konaním:

Fédération internationale de football association (FIFA)

proti

BZ,

za účasti:

Union royale belge des sociétés de football association ASBL (URBSFA),

Sporting du Pays de Charleroi SA,

Fédération internationale des footballeurs professionnels,

Fédération internationale des footballeurs professionnels – Division Europe,

Union nationale des footballeurs professionnels (UNFP),

* Jazyk konania: francúzština.

SÚDNY DVOR (druhá komora),

v zložení: predsedníčka druhej komory A. Prechal, sudcovia F. Biltgen, N. Wahl, J. Passer (spravodajca) a M. L. Arastey Sahún,

generálny advokát: M. Szpunar,

tajomník: C. Di Bella, referent,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 18. januára 2024,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

– Fédération internationale de football association (FIFA), v zastúpení: A. Laes, avocat, a D. Van Liedekerke, advocaat,

– BZ, v zastúpení: J-E. Barthélemy, J.-L. Dupont, P. Henry, M. Hissel a F. Stockart, avocats,

– Union royale belge des sociétés de football association ASBL (URBSFA), v zastúpení: N. Cariat, E. Matthys a A. Stévenart, avocats,

– Fédération internationale des footballeurs professionnels, v zastúpení: C. De Preter a P. Paepe, avocats,

– Fédération internationale des footballeurs professionnels – Division Europe, v zastúpení: J-E. Barthélemy, C. De Preter a P. Paepe, avocats,

– Union nationale des footballeurs professionnels (UNFP), v zastúpení: C. De Preter, P. Paepe a R. Palao, avocats,

– grécka vláda, v zastúpení: K. Boskovits a C. Kokkosi, splnomocnení zástupcovia,

– francúzska vláda, v zastúpení: R. Bénard a V. Depenne, splnomocnení zástupcovia,

– talianska vláda, v zastúpení: G. Palmieri, splnomocnená zástupkyňa, za právnej pomoci D. Del Gaizo a S. L. Vitale, avvocati dello Stato,

– maďarská vláda, v zastúpení: M. Z. Fehér, E. Gyarmati a K. Szíjjártó, splnomocnení zástupcovia,

– Európska komisia, v zastúpení: S. Baches Opi, T. Baumé, B.-R. Killmann a G. Meessen, splnomocnení zástupcovia,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta z 30. apríla 2024,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článkov 45 a 101 ZFEÚ.

2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi Fédération internationale de football association (Medzinárodná federácia futbalových asociácií – FIFA) a BZ v súvislosti so žalobou BZ o náhradu škody, ktorá mu podľa jeho tvrdenia vznikla protiprávnym konaním FIFA a Union royale belge des sociétés de football association ASBL (Kráľovská belgická futbalová únia – URBSFA).

I. Právny rámec

A. Stanovy FIFA

3 FIFA je súkromnoprávne združenie so sídlom v Švajčiarsku. Podľa článku 2 jej stanov v znení vydania zo septembra 2020 patrí medzi jej ciele najmä „stanovovať pravidlá a ustanovenia upravujúce futbal a súvisiace záležitosti a zabezpečiť ich dodržiavanie“ a „kontrolovať všetky formy futbalu a prijímať nevyhnutné alebo vhodné opatrenia, aby sa zabránilo porušovaniu stanov, nariadení a rozhodnutí FIFA, ako aj pravidiel hry“.

4 V súlade s článkami 11 a 14 stanov FIFA sa členom FIFA môže stať každý „zväz zodpovedný za organizáciu a kontrolu futbalu“ v danej krajine okrem iného za predpokladu, že je už členom jednej zo šiestich kontinentálnych konfederácií uznaných zo strany FIFA a uvedených v článku 22 týchto stanov, medzi ktoré patrí Únia európskych futbalových zväzov (UEFA), a ktorý sa vopred zaviaže, že bude dodržiavať tak stanovy, nariadenia, smernice a rozhodnutia FIFA, ako aj stanovy, nariadenia, smernice a rozhodnutia kontinentálnej konfederácie, ktorej je tento zväz už členom. V praxi je v súčasnosti členom FIFA viac ako 200 národných futbalových zväzov. V tomto postavení sú podľa článkov 14 a 15 stanov FIFA okrem iného povinné požadovať od svojich vlastných členov alebo pridružených organizácií, aby dodržiavali stanovy, nariadenia, smernice a rozhodnutia FIFA a aby zabezpečili ich dodržiavanie všetkými zúčastnenými stranami futbalu, najmä profesionálnymi ligami, klubmi a hráčmi.

5 Členom FIFA a UEFA je aj URBSFA so sídlom v Belgicku, ktorej cieľom je najmä zabezpečovať organizáciu a podporu futbalu v tomto členskom štáte. Toto združenie sa podľa svojich vlastných stanov zaväzuje riadiť sa stanovami, nariadeniami a rozhodnutiami FIFA a UEFA a zabezpečiť ich dodržiavanie svojimi členmi „s výhradou všeobecných právnych zásad, kogentných ustanovení a záväzných vnútroštátnych a regionálnych právnych predpisov a právnych predpisov Spoločenstva v tejto oblasti“.

B. Pravidlá FIFA pre status a prestupy hráčov

6 Dňa 22. marca 2014 FIFA prijala dokument „Pravidlá pre status a prestupy hráčov“ (ďalej len „RSTP“), ktorý nadobudol účinnosť 1. augusta toho istého roku a nahradil predchádzajúce pravidlá s rovnakým účelom.

7 Úvodná časť RSTP s názvom „Vymedzenie pojmov“ obsahuje túto pasáž:

„Na účely výkladu týchto pravidiel sú nižšie uvedené pojmy vymedzené takto:

1. bývalý zväz: zväz, ktorého je bývalý klub členom,

2. bývalý klub: klub, z ktorého hráč odchádza,

3. nový zväz: zväz, ktorého je nový klub členom,

4. nový klub: klub, do ktorého hráč prestupuje,

…

6. organizovaný futbal: futbal organizovaný pod záštitou FIFA, konfederácií a zväzov alebo nimi povolený,

7. chránené obdobie: obdobie troch celých súťažných ročníkov alebo troch rokov – podľa toho, čo nastane skôr – od nadobudnutia účinnosti zmluvy, ktorá bola uzatvorená s profesionálnym hráčom, ktorý nedovŕšil vek 28 rokov, alebo obdobie dvoch celých súťažných ročníkov alebo dvoch rokov – podľa toho, čo nastane skôr – od nadobudnutia účinnosti zmluvy, ktorá bola uzatvorená s profesionálnym hráčom po dovŕšení veku 28 rokov,

…

9. súťažný ročník: obdobie od prvého oficiálneho zápasu národného šampionátu po posledný oficiálny zápas národného šampionátu,

…“

8 V článku 1 RSTP s názvom „Rozsah pôsobnosti“ sa v odseku 1 uvádza:

„Týmto poriadkom sa stanovujú všeobecné a záväzné pravidlá upravujúce status hráčov a ich oprávnenie zúčastňovať sa na organizovanom futbale, ako aj ich prestupy medzi klubmi, ktoré patria do rozdielnych zväzov.“

9 Článok 2 RSTP s názvom „Status hráča: amatérski hráči a profesionálni hráči“ znie:

„1. Hráči, ktorí sa zúčastňujú na organizovanom futbale, sú buď amatéri, alebo profesionáli.

2. Za profesionálneho hráča sa považuje hráč, ktorý má písomnú zmluvu s klubom a ktorý dostáva za svoju futbalovú činnosť vyššiu odmenu, ako sú jeho skutočné náklady. Všetci ostatní hráči sa považujú za amatérskych.“

10 Článok 5 RSTP s názvom „Registrácia“ v odseku 1 stanovuje:

„Hráč musí byť registrovaný vo zväze, aby mohol hrať za klub buď ako profesionál, alebo ako amatér v súlade s ustanoveniami článku 2. Iba registrovaní hráči sú oprávnení zúčastňovať sa na organizovanom futbale. Registrácia hráča zahŕňa jeho súhlas s dodržiavaním stanov a predpisov FIFA, konfederácií a zväzov.“

11 Článok 6 RSTP, nazvaný „Registračné obdobia“, v odseku 1 prvej vete stanovuje, že „hráča možno zaregistrovať len počas jedného z dvoch ročných registračných období, ktoré na tento účel určil príslušný zväz“.

12 Okrem toho RSTP obsahuje najmä pravidlá týkajúce sa pracovných zmlúv uzavretých medzi hráčom a klubom, ako aj pravidlá upravujúce prestupy hráčov.

1. Pravidlá týkajúce sa pracovnej zmluvy

13 Podľa článku 13 RSTP, nazvaného „Plnenie zmlúv“, platí:

„Zmluva medzi profesionálnym hráčom a klubom môže zaniknúť len uplynutím jej platnosti alebo vzájomnou dohodou.“

14 Podľa článku 14 RSTP, nazvaného „Ukončenie zmluvy z oprávneného dôvodu“, platí:

„V prípade vzniku oprávneného dôvodu môže ktorákoľvek zo zmluvných strán vypovedať zmluvu bez akýchkoľvek následkov (bez náhrady škody či športových sankcií).“

15 Podľa článku 16 RSTP, nazvaného „Zákaz vypovedať zmluvu v priebehu súťažného ročníka“, platí:

„Zmluvu nemožno vypovedať jednostranne v priebehu súťažného ročníka.“

16 Článok 17 RSTP s názvom „Dôsledky ukončenia zmluvy bez oprávneného dôvodu“ stanovuje:

„V prípade ukončenia zmluvy bez oprávneného dôvodu sa uplatňujú tieto ustanovenia:

1. Vo všetkých prípadoch je strana, ktorá porušila zmluvu, povinná zaplatiť náhradu škody. S výhradou ustanovení článku 20 a prílohy 4 týkajúcich sa náhrady za výchovu, a ak nie je v zmluve stanovené inak, náhrada za porušenie zmluvy sa vypočíta s prihliadnutím na právne predpisy platné v príslušnom štáte, špecifiká športu a akékoľvek iné objektívne kritériá. Tieto kritériá zahŕňajú okrem iného odmenu a iné výhody, ktoré hráčovi prináležia podľa súčasnej zmluvy a/alebo novej zmluvy, zostávajúci čas trvania súčasnej zmluvy maximálne v trvaní piatich rokov, náklady a výdavky, ktoré vznikli alebo boli zaplatené bývalým klubom (amortizované počas zmluvného obdobia), ako aj to, či k ukončeniu zmluvy dôjde počas chráneného obdobia.

2. Právo na takúto náhradu škody nemožno postúpiť tretej osobe. Ak je profesionálny hráč povinný zaplatiť náhradu škody, profesionálny hráč a jeho nový klub sú spoločne a nerozdielne zodpovední za zaplatenie tejto náhrady škody. Suma môže byť stanovená v zmluve alebo dohodnutá medzi stranami.

…

4. Okrem povinnosti zaplatiť náhradu škody sa na každý klub, ktorý počas chráneného obdobia porušil zmluvu alebo navádzal na jej porušenie, uplatňujú športové sankcie. Klub, ktorý podpíše zmluvu s profesionálnym hráčom, ktorý bez oprávneného dôvodu ukončil svoju predchádzajúcu zmluvu, sa považuje, pokiaľ sa nepreukáže opak, za klub, ktorý profesionálneho hráča navádzal na ukončenie zmluvy. Takýto klub nemôže registrovať nových hráčov na národnej alebo medzinárodnej úrovni počas dvoch úplných a po sebe nasledujúcich registračných období. Klub môže zaregistrovať nových hráčov, a to na národnej, ako aj medzinárodnej úrovni, iba od ďalšieho registračného obdobia, ktoré nasleduje po úplnom vykonaní príslušnej športovej sankcie. Na registráciu hráčov pred týmto obdobím predovšetkým nesmie využiť výnimku ani dočasné opatrenia stanovené [v tomto] poriadku.“

17 Článok 22 RSTP s názvom „Právomoc FIFA“ znie:

„Bez toho, aby bolo dotknuté právo hráčov alebo klubov domáhať sa náhrady škody v občianskoprávnom konaní v prípade pracovnoprávnych sporov, do právomoci FIFA patria:

a) spory medzi klubmi a hráčmi, ktoré sa týkajú zachovania zmluvnej stability (články 13 až 18) v prípade podania žiadosti o vydanie [medzinárodného prestupového certifikátu (ITC)] a sťažnosti zmluvnej strany v súvislosti s touto žiadosťou o ITC, najmä pokiaľ ide o jeho vydanie, športové sankcie alebo náhradu škody za ukončenie zmluvy;

…“

18 Článok 24 RSTP s názvom „Komora pre riešenie sporov“ v odseku 1 stanovuje:

„Komora pre riešenie sporov (DRC) je oprávnená rozhodovať v sporoch uvedených v [článku 22 písm. a), b) a e)] okrem sporov, ktoré sa týkajú vydania ITC.“

2. Pravidlá upravujúce prestupy

19 Článok 9 RSTP, nazvaný „Medzinárodný prestupový certifikát“, v odseku 1 stanovuje:

„Hráč registrovaný vo zväze môže byť zaregistrovaný v novom zväze až po tom, ako nový zväz dostane [ITC] vydaný bývalým zväzom. ITC sa vydáva bezpodmienečne, bezplatne a bez časového obmedzenia. Akékoľvek ustanovenia, ktoré sú v rozpore s týmto ustanovením, sú neplatné. Zväz, ktorý vydal ITC, je povinný predložiť jeho kópiu FIFA. Administratívny postup vydávania ITC je špecifikovaný v [článku] 8 prílohy 3… k tomuto poriadku.“

20 Príloha 3 k RSTP s názvom „Systém regulácie prestupov“ obsahuje okrem iného článok 8 zakotvujúci „Administratívny postup pri prestupe profesionálnych hráčov medzi zväzmi“, ktorý stanovuje:

„8.1 Zásady

1. Profesionálny hráč registrovaný v klube, ktorý je členom jedného zväzu, môže byť zaregistrovaný v klube, ktorý je členom iného zväzu, až vtedy, keď bývalý zväz vydá ITC a nový zväz potvrdí prijatie daného ITC…

…

8.2 Vystavenie ITC pre profesionálneho hráča

…

3. Po prijatí žiadosti o vydanie ITC je bývalý zväz povinný požiadať bývalý klub a profesionálneho hráča o spresnenie, či platnosť zmluvy uplynula, či bola zmluva ukončená predčasne vzájomnou dohodou alebo či zmluvné strany vedú medzi sebou zmluvný spor.

4. Do siedmich dní odo dňa podania žiadosti o ITC je bývalý zväz povinný…:

a) vydať ITC novému zväzu a zaznamenať dátum odhlásenia hráča, alebo

b) zamietnuť žiadosť o ITC a uviesť… dôvod zamietnutia, ktorým môže byť buď skutočnosť, že zmluva medzi bývalým klubom a profesionálnym hráčom neuplynula, alebo že nedošlo k vzájomnej dohode o predčasnom ukončení zmluvy.

…

7. Bývalý zväz nevydá ITC, ak bývalý klub a profesionálny hráč vedú zmluvný spor na základe okolností uvedených v [článku] 8.2 [ods.] 4b tejto prílohy. V tomto prípade môže FIFA na žiadosť nového zväzu prijať v prípade výnimočných okolností predbežné opatrenia… Okrem toho môže profesionálny hráč, bývalý klub a/alebo nový klub podať žalobu na FIFA v súlade s [článkom] 22. FIFA potom do šesťdesiatich dní rozhodne o vydaní ITC a prípadných športových sankciách. Rozhodnutie o športových sankciách musí byť v každom prípade prijaté pred vydaním ITC. Vydaním ITC nie je dotknutý nárok na náhradu škody za ukončenie zmluvy.“

II. Spor vo veci samej a prejudiciálna otázka

21 BZ je bývalým profesionálnym futbalistom, ktorý žije v Paríži (Francúzsko).

22 Dňa 20. augusta 2013 podpísal štvorročnú pracovnú zmluvu s profesionálnym futbalovým klubom so sídlom v Rusku Futbolny Klub Lokomotiv, známym aj pod názvom Lokomotiv Moskva.

23 Dňa 22. augusta 2014 Lokomotiv Moskva vypovedal túto zmluvu z dôvodov, ktoré podľa jeho vyjadrenia súviseli so správaním BZ. Dňa 15. septembra 2014 sa tento klub obrátil na DRC na základe článku 22 písm. a) a článku 24 RSTP s návrhom na uloženie povinnosti BZ zaplatiť náhradu škody vo výške 20 miliónov eur, pričom sa odvolával na „ukončenie zmluvy bez oprávneného dôvodu“ v zmysle článku 17 RSTP. BZ následne podal na DRC protinávrh, ktorým sa domáhal, aby bola Lokomotivu Moskva uložená povinnosť zaplatiť mu nevyplatenú mzdu a náhradu škody vo výške odmeny, ktorá by mu prináležala podľa zmluvy, ak by trvala do konca jej platnosti.

24 BZ uvádza, že následne hľadal nový profesionálny futbalový klub, ktorý by ho mohol zamestnať. Spresňuje, že v rámci tohto hľadania narazil na ťažkosti spôsobené rizikom, že každý klub, ktorý by ho mohol zamestnať, by spoločne a nerozdielne zodpovedal za zaplatenie náhrady škody, ktorú by BZ musel prípadne zaplatiť Lokomotivu Moskva podľa článku 17 RSTP.

25 Listom z 19. februára 2015 Sporting du Pays de Charleroi SA, profesionálny futbalový klub so sídlom v Belgicku, ponúkol BZ zamestnanie, pričom zároveň stanovil dve kumulatívne odkladné podmienky, ktorým toto zamestnanie podliehalo, z ktorých prvá spočívala v tom, že BZ bude registrovaný a riadne oprávnený hrať za prvý tím tohto klubu, aby sa zúčastňoval na všetkých súťažiach organizovaných FIFA, UEFA a URBSFA, na ktoré by bol vybraný, a druhá v tom, že tento klub získa písomné a bezpodmienečné potvrdenie, že nebude spoločne a nerozdielne zodpovedať za akúkoľvek náhradu škody, ktorú by mal BZ prípadne zaplatiť Lokomotivu Moskva.

26 BZ sa listom z 20. februára 2015 obrátil na FIFA a URBSFA s cieľom získať ubezpečenie, že jednak bude môcť byť registrovaný a riadne oprávnený hrať za prvý tím Sporting du Pays de Charleroi a jednak že sa na tento klub neuplatní článok 17 RSTP. FIFA mu odpovedala, že právomoc uplatňovať ustanovenia RSTP má jedine jej príslušný rozhodovací orgán. URBSFA mu zasa odpovedala, že v súlade s pravidlami FIFA nemôže byť registrovaný, kým Lokomotiv Moskva nevydá ITC.

27 Rozhodnutím z 18. mája 2015 DRC po prvé čiastočne vyhovela návrhu Lokomotivu Moskva a uložila BZ povinnosť zaplatiť tomuto klubu náhradu škody vo výške 10,5 milióna eur. Po druhé zamietla protinávrh BZ. Po tretie rozhodla, že článok 17 bod 2 RSTP sa v budúcnosti nebude uplatňovať na BZ.

28 Dňa 27. mája 2016 Tribunal arbitral du sport (Športový arbitrážny súd, ďalej len „CAS“) so sídlom v Lausanne (Švajčiarsko), ktorý prejednával odvolanie BZ, potvrdil toto rozhodnutie.

29 Dňa 24. júla 2015 bol BZ prijatý do zamestnania iným profesionálnym futbalovým klubom so sídlom vo Francúzsku.

30 Dňa 9. decembra 2015 podal BZ žalobu na Tribunal de commerce du Hainaut, division de Charleroi (Obchodný súd Hainaut, divízia v Charleroi, Belgicko), ktorou sa domáhal uloženia povinnosti FIFA a URBSFA zaplatiť mu náhradu škody vo výške 6 miliónov eur, ktorá mu podľa jeho názoru vznikla protiprávnym konaním týchto dvoch združení.

31 Rozsudkom z 19. januára 2017 tento súd konštatoval, že je príslušný rozhodnúť o žalobe BZ, a určil, že je v zásade dôvodná. Uložil FIFA a URBSFA povinnosť zaplatiť spoločne a nerozdielne BZ predbežnú sumu, pričom v zostávajúcej časti rozhodol o pokračovaní v konaní s cieľom umožniť stranám vykonať dokazovanie v otázke určenia výšky škody spôsobenej BZ v Belgicku protiprávnym konaním týchto dvoch združení.

32 FIFA podala proti tomuto rozsudku odvolanie na Cour d’appel de Mons (Odvolací súd Mons, Belgicko), vnútroštátny súd, ktorý podal návrh na začatie prejudiciálneho konania. V podstate navrhuje, aby tento súd v prvom rade konštatoval, že nemá právomoc rozhodovať o žalobe BZ z dôvodu, že táto žaloba patrí do výlučnej právomoci CAS alebo prinajmenšom že táto žaloba nepatrí do medzinárodnej právomoci belgických súdov. Subsidiárne FIFA navrhuje, aby vnútroštátny súd určil, že táto žaloba je neprípustná alebo, ak nie neprípustná, tak nedôvodná.

33 URBSFA, ktorá bola prizvaná do konania ako vedľajší účastník, predložila obdobné návrhy.

34 Sporting du Pays de Charleroi, ktorý podal na vnútroštátny súd návrh na dobrovoľný vstup do konania, podporuje návrhy FIFA a URBSFA.

35 BZ, ktorý podal vzájomné odvolanie, zasa v podstate navrhuje, aby vnútroštátny súd na jednej strane rozhodol, že článok 17 RSTP, článok 9 ods. 1 tohto poriadku a článok 8.2.7 prílohy 3 k tomuto poriadku porušujú články 45 a 101 ZFEÚ, a na druhej strane uložil FIFA a URBSFA povinnosť spoločne a nerozdielne nahradiť škodu, ktorá mu vznikla v dôsledku existencie a uplatňovania týchto pravidiel.

36 Vo svojom návrhu na začatie prejudiciálneho konania Cour d’appel de Mons (Odvolací súd Mons) po tom, čo rozhodol, že tak odvolanie FIFA, ako aj návrh Sporting du Pays de Charleroi na dobrovoľný vstup do konania sú prípustné, v prvom rade uvádza, že Tribunal de commerce du Hainaut (division de Charleroi) (Obchodný súd Hainaut, divízia v Charleroi) správne konštatoval, že má právomoc rozhodovať o žalobe BZ v rozsahu, v akom sa táto žaloba týka náhrady škody, ktorá vznikla BZ v Belgicku.

37 V tejto súvislosti sa vnútroštátny súd v prvom rade domnieva, že nemožno usudzovať, že táto žaloba patrí do výlučnej právomoci CAS podľa rozhodcovskej dohody, ktorá spĺňa podmienky platnosti vyžadované podľa belgického práva, vzhľadom na všeobecnú, nediferencovanú a nepresnú povahu ustanovení stanov FIFA, na ktoré toto združenie odkazuje s cieľom preukázať existenciu takejto dohody v prejednávanej veci.

38 Vnútroštátny súd sa ďalej domnieva, že táto žaloba skutočne patrila do medzinárodnej právomoci prvostupňového súdu, keďže sa týka tak URBSFA, ako aj FIFA. Čo sa týka URBSFA, táto právomoc bola skutočne preukázaná, keďže sídlo tohto združenia sa nachádza v Belgicku a BZ sa odvoláva na existenciu škody vzniknutej v Charleroi – mieste, kde nemohol vykonávať činnosť profesionálneho futbalistu napriek ponuke zamestnania, ktorú dostal od Sporting du Pays de Charleroi. Takáto príslušnosť by bola preukázaná, aj pokiaľ ide o FIFA, napriek tomu, že toto združenie má sídlo vo Švajčiarsku: keďže BZ sa dovoláva mimozmluvnej zodpovednosti FIFA, skutočnosť, ktorá zakladá nárok z mimozmluvnej zodpovednosti, nastala v Charleroi (Belgicko) a medzi sporom, ktorý vedú strany v tejto veci, a týmto súdom existuje mimoriadne úzke spojenie. V dôsledku rozhodnutia BZ obrátiť sa na Tribunal de commerce du Hainaut (division de Charleroi) (Obchodný súd Hainaut, divízia v Charleroi) sa však právomoc tohto súdu obmedzuje na škodu, ktorá dotknutej osobe mohla vzniknúť v Belgicku.

39 Vnútroštátny súd napokon rozhodol, že FIFA a URBSFA neoprávnene uvádzajú existenciu „podvodu na právomoci“ založeného na okolnosti, že BZ vykonštruoval spor v Belgicku tak, že podvodným skreslením skutočnosti získal od Sporting du Pays de Charleroi fiktívnu pracovnú ponuku. V tejto súvislosti tento súd považuje za preukázané, po prvé že BZ podnikol kroky s cieľom získať zamestnanie vo viacerých kluboch sídliacich v rôznych členských štátoch Únie, ktoré oňho podľa tlače prejavili záujem, po druhé že Sporting du Pays de Charleroi mu z vlastnej iniciatívy ponúkol zamestnanie, po tretie že BZ okamžite vykonal potrebné úkony s cieľom zabezpečiť splnenie odkladných podmienok stanovených v tejto ponuke a po štvrté že nebolo neprimerané, ak sa BZ usiloval reagovať na takúto ponuku, ktorá bola jediná, ktorú v tom čase mal, aby mohol pokračovať vo svojej profesionálnej kariére napriek sporu s Lokomotivom Moskva, a aby zároveň obmedzil škodu spôsobenú niekoľkomesačným prerušením svojej ekonomickej činnosti.

40 V druhom rade Cour d’appel de Mons (Odvolací súd Mons) konštatuje, že žaloba BZ je prípustná, lebo BZ dostatočne odôvodnil právo záujmu na konaní ako nositeľ subjektívneho práva, ktorý sa cíti byť poškodený protiprávnym konaním FIFA a URBSFA.

41 V treťom a poslednom rade vnútroštátny súd uvádza, že v spore vo veci samej je potrebné rozhodnúť o otázke, či škoda, ktorá vznikla BZ podľa jeho tvrdenia tým, že mu bolo znemožnené vykonávať činnosť profesionálneho futbalistu v súťažnom ročníku 2014/2015, bola zapríčinená protiprávnym konaním FIFA a URBSFA spočívajúcim v tom, že voči nemu uplatnili pravidlá porušujúce články 45 a 101 ZFEÚ, konkrétne článok 17 RSTP, článok 9 ods. 1 tohto poriadku a článok 8.2.7 prílohy 3 k tomuto poriadku.

42 Tento súd v tejto súvislosti na jednej strane uvádza, že podľa BZ je vzhľadom na rozsudok z 15. decembra 1995, Bosman (C-415/93, EU:C:1995:463), potrebné považovať tieto pravidlá za prekážku voľného pohybu pracovníkov a narušenie hospodárskej súťaže. Pravidlo uvedené v článku 17 bod 2 RSTP, podľa ktorého nový profesionálny futbalový klub, ktorý zamestná hráča po ukončení pracovnej zmluvy bez oprávneného dôvodu, je spoločne a nerozdielne zodpovedný za zaplatenie náhrady škody, ktorú môže byť tento hráč povinný zaplatiť svojmu bývalému klubu, by totiž tvorilo prekážku zamestnávania hráčov tak na škodu hráčov, ako aj klubov, ktoré majú

v úmysle ich zamestnať, a to aj preto, lebo výška tejto náhrady škody, ktorá sa musí vypočítať na základe kritérií uvedených v článku 17 bode 1 RSTP, nie je väčšinou známa v čase, keď majú dotknuté strany uzavrieť pracovnú zmluvu. Okrem toho túto prekážku podľa jeho názoru posilňujú pravidlá sformulované v článku 17 bode 4 tohto poriadku, podľa ktorého platí domnienka, že nový klub navádzal hráča na porušenie pracovnej zmluvy, ktorou bol viazaný k svojmu bývalému klubu, za čo tomuto novému klubu hrozí v určitých prípadoch športová sankcia. Túto prekážku posilňujú aj pravidlá uvedené v článku 9 ods. 1 RSTP a v článku 8.2.7 prílohy 3 k tomuto poriadku, keďže zakazujú národnému futbalovému zväzu, do ktorého patrí bývalý klub, vydať hráčovi ITC, ak tento bývalý klub a tento hráč vedú spor, ktorý vznikol v dôsledku predčasného ukončenia pracovnej zmluvy bez vzájomnej dohody.

43 Vnútroštátny súd na druhej strane uvádza, že podľa FIFA a URBSFA by sa jednotlivé pravidlá, o ktoré ide vo veci samej, mali vo všeobecnosti chápať s prihliadnutím na špecifiká športu, ktoré uznáva Zmluva o FEÚ. Tieto združenia konkrétne zastávajú názor, že aj za predpokladu, že by tieto pravidlá bránili voľnému pohybu pracovníkov alebo hospodárskej súťaži, sú odôvodnené s ohľadom na legitímne ciele, ktorými sú v prvom rade zachovanie zmluvnej stability, ako aj stability futbalových družstiev a v širšom zmysle zachovanie integrity, regulárnosti a hladkého priebehu športových súťaží.

44 Sám vnútroštátny súd sa v podstate domnieva, že nemožno vylúčiť, že jednotlivé pravidlá, o ktoré ide vo veci samej, bránia voľnému pohybu pracovníkov a hospodárskej súťaži, najmä ak sa posudzujú spoločne. Zastáva tiež názor, že v prejednávanej veci existujú závažné, presné a navzájom sa potvrdzujúce domnienky, že existencia a uplatňovanie týchto pravidiel mohli brániť v prijatí BZ do zamestnania novým profesionálnym futbalovým klubom po ukončení zmluvy, ktorou bol viazaný k Lokomotivu Moskva. Podľa názoru súdu tieto pravidlá sťažili takéto prijatie do zamestnania, o čom svedčia najmä odkladné podmienky, ktoré stanovil Sporting du Pays de Charleroi v pracovnej ponuke, ktorú zaslal BZ.

45 Za týchto podmienok Cour d'appel de Mons (Odvolací súd Mons) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru túto prejudiciálnu otázku:

„Majú sa články 45 a 101 ZFEÚ vykladať v tom [zmysle], že zakazujú:

– zásadu spoločnej a nerozdielnej zodpovednosti hráča a klubu, ktorý ho chce zamestnať, za zaplatenie náhrady škody klubu, s ktorým bola zmluva bez oprávneného dôvodu ukončená, ako to stanovuje článok 17 [bod 2] RSTP, v spojení so športovými sankciami stanovenými v článku 17 [bode 4] tohto poriadku a finančnými sankciami stanovenými v článku 17 [bode 1 tohto poriadku],

– možnosť, aby [národný futbalový zväz], do ktorého patrí bývalý klub hráča, nevystavil [ITC], ktorý je potrebný na zamestnanie hráča novým klubom, ak existuje spor medzi týmto bývalým klubom a hráčom (článok 9 [ods. 1] toho istého poriadku a článok 8.2.7 prílohy 3 [k tomuto poriadku])?“

III. Konanie na Súdnom dvore

46 Dňa 15. decembra 2022, teda po prijatí návrhu na začatie prejudiciálneho konania, podali tri združenia zastupujúce profesionálnych futbalistov, prvé na medzinárodnej úrovni (Fédération internationale des joueurs professionnels – Medzinárodná federácia profesionálnych hráčov,

ďalej len „FIFPro“), druhé na európskej úrovni (Fédération internationale des joueurs professionnels, Division Europe – Medzinárodná federácia profesionálnych hráčov, divízia Európa, ďalej len „FIFPro Europe“) a tretie na úrovni Francúzska [Union nationale des footballeurs professionnels – Národná únia profesionálnych futbalistov (UNFP)], spoločne návrh na dobrovoľný vstup do konania vo veci samej.

47 Dňa 19. decembra 2022 vnútroštátny súd informoval Súdny dvor o existencii tohto návrhu na dobrovoľný vstup do konania.

48 Na otázku kancelárie Súdneho dvora, či sa majú predmetné združenia považovať za nových účastníkov konania vo veci samej iba z toho dôvodu, že podali návrh na dobrovoľný vstup do konania, alebo či si prípadné priznanie tohto postavenia vyžaduje rozhodnutie vnútroštátneho súdu, vnútroštátny súd v podstate odpovedal, že tieto združenia treba považovať za účastníkov konania vo veci samej podľa uplatniteľných vnútroštátnych procesných pravidiel, konkrétne článkov 15 a 16 belgického *code judiciaire* (Súdny poriadok), a to aj keď o prípustnosti ich návrhu ešte nebolo rozhodnuté.

49 Vzhľadom na túto odpoveď bol v súlade s článkom 97 ods. 2 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora menovaným združeniam doručený návrh na začatie prejudiciálneho konania a bola im poskytnutá lehota na predloženie písomných pripomienok.

50 Po predložení týchto písomných pripomienok FIFA 30. mája 2023 a potom opätovne 12. júna 2023 požiadala Súdny dvor, aby ich zamietol alebo konštatoval ich neprípustnosť z dôvodu, že tieto tri predmetné združenia nemožno považovať za nových účastníkov konania vo veci samej. Kancelária Súdneho dvora oznámila FIFA, že bolo rozhodnuté vziať jej žiadosť na vedomie a že sa ňou bude Súdny dvor včas zaoberať, pričom ju do vyriešenia žiadosti upozornila na skutočnosť, že vnútroštátny súd výslovne a jasne oznámil Súdnemu dvoru, že tieto združenia treba považovať za nových účastníkov konania vo veci samej.

51 Dňa 29. novembra 2023 tajomník Súdneho dvora okrem iného predvolal všetkých účastníkov konania vo veci samej, ako ich určil vnútroštátny súd, na pojednávanie naplánované na 18. januára 2024. Pri tejto príležitosti ich informoval, že druhá komora Súdneho dvora po porade 23. novembra 2023 rozhodla, že nie je potrebné vyhlásiť písomné pripomienky, ktoré predložili FIFPro, FIFPro Europe a UNFP, za neprípustné, ani vylúčiť týchto účastníkov z konania, pričom spresnil, že odôvodnenie tohto rozhodnutia bude uvedené v rozsudku, ktorým sa bude konanie končiť.

52 V tejto súvislosti článok 96 ods. 1 písm. a) rokovacieho poriadku v spojení s článkom 23 Štatútu Súdneho dvora Európskej únie stanovuje, že v rámci prejudiciálneho konania môžu písomné pripomienky Súdnemu dvoru predložiť najmä účastníci vnútroštátneho konania.

53 Podľa článku 97 ods. 1 rokovacieho poriadku sú účastníkmi vnútroštátneho konania tí, ktorých za účastníkov konania v súlade s vnútroštátnymi procesnými pravidlami označí vnútroštátny súd.

54 Súdnemu dvoru neprináleží overovať, či rozhodnutia vnútroštátneho súdu týkajúce sa tohto určenia boli prijaté v súlade s uplatniteľnými vnútroštátnymi procesnými pravidlami. Súdny dvor sa naopak musí držať takýchto rozhodnutí, pokiaľ nie sú zrušené v rámci vnútroštátnych opravných prostriedkov (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 6. októbra 2015, Orizzonte Salute, C-61/14, EU:C:2015:655, bod 33).

55 Súdny dvor je preto v zásade povinný považovať za účastníka konania vo veci samej každého, koho za takého označí vnútroštátny súd, bez ohľadu na to, či táto osoba mala toto postavenie pred podaním návrhu na začatie prejudiciálneho konania alebo ho získala neskôr.

56 Odchylne od tejto zásady možno osobe odoprieť postavenie účastníka vnútroštátneho konania v zmysle článku 96 ods. 1 rokovacieho poriadku v spojení s článkom 23 Štatútu Súdneho dvora Európskej únie v prípade, ak je zo skutočností uvedených v spise, ktorý má Súdny dvor k dispozícii, zjavné, že táto osoba podala návrh na vstup do konania ako vedľajší účastník po podaní návrhu na začatie prejudiciálneho konania len s cieľom zúčastniť sa na prejudiciálnom konaní a nezamýšľa hrať aktívnu rolu vo vnútroštátnom konaní (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 6. októbra 2015, Orizzonte Salute, C-61/14, EU:C:2015:655, body 35 a 36).

57 Ako bolo uvedené v bode 48 vyššie, v prejednávanej veci vnútroštátny súd výslovne, jasne a bez výhrad uviedol, že FIFPro, FIFPro Europe a UNFP sa majú považovať za nových účastníkov konania vo veci samej v súlade s uplatniteľnými vnútroštátnymi procesnými pravidlami. Z nijakej skutočnosti uvedenej v spise okrem toho nevyplýva, že by bolo rozhodnutie tohto súdu v tejto otázke zmenené alebo zrušené v rámci opravných prostriedkov upravených vnútroštátnym právnym poriadkom.

58 Zo skutočností uvedených v spise zároveň zjavne nevyplýva, že by tieto tri predmetné združenia podali návrh na vstup do konania na vnútroštátnom súde len s cieľom zúčastniť sa na prejudiciálnom konaní a že by nezamýšľali hrať aktívnu rolu vo vnútroštátnom konaní.

59 Týmto združeniam teda malo byť priznané postavenie účastníka vnútroštátneho konania v zmysle článku 96 rokovacieho poriadku, takže boli oprávnené predložiť Súdnemu dvoru písomné pripomienky.

60 V dôsledku toho nebol dôvod vyhlásiť ich písomné pripomienky za neprípustné.

IV. O prípustnosti

61 FIFA, URBSFA, ako aj grécka, francúzska a maďarská vláda spochybňujú prípustnosť návrhu na začatie prejudiciálneho konania alebo prinajmenšom prípustnosť niektorých aspektov otázky položenej Súdnemu dvoru.

62 Tvrdenia, ktoré v tejto súvislosti uvádzajú, sú v podstate trojaké. Po prvé podľa gréckej a francúzskej vlády a URBSFA obsah návrhu na začatie prejudiciálneho konania nespĺňa požiadavky uvedené v článku 94 rokovacieho poriadku v rozsahu, v akom dostatočne podrobne neuvádza právny a skutkový rámec, v ktorom vnútroštátny súd pokladá Súdnemu dvoru otázku, a ani dôvody, pre ktoré tento súd považuje za potrebné položiť prejudiciálnu otázku týkajúcu sa výkladu článkov 45 alebo 101 ZFEÚ, aby mohol rozhodnúť spor vo veci samej. Po druhé FIFA a URBSFA tvrdia, že návrh na začatie prejudiciálneho konania je hypotetický a abstraktný vzhľadom na neexistenciu skutočného sporu, ktorého riešenie by mohlo vyžadovať akékoľvek výkladové rozhodnutie Súdneho dvora. Takáto situácia vyplýva jednak zo skutočnosti, že pravidlá RSTP týkajúce sa pracovných zmlúv a prestupov nemali v konečnom dôsledku negatívny vplyv na BZ, a jednak z okolnosti, že spor vo veci samej bol umelo vykonštruovaný BZ, ktorý nemal v skutočnosti nikdy v úmysle prestúpiť do Sporting du Pays de Charleroi. Po tretie podľa francúzskej a maďarskej vlády, ako aj podľa FIFA a URBSFA spor vo veci samej nemá cezhraničný rozmer v zmysle Zmluvy o FEÚ, ba dokonca podľa FIFA a URBSFA je „externej“ povahy, takže

nemôže patriť do pôsobnosti článku 45 ZFEÚ. Porušenie voľného pohybu pracovníkov, ktorým sa BZ cíti byť poškodený, spočíva totiž v obmedzení jeho pracovnej mobility medzi tretím štátom (Rusko), kde sídli Lokomotiv Moskva, a členským štátom (Belgicko), kde má sídlo Sporting du Pays de Charleroi.

A. O obsahu návrhu na začatie prejudiciálneho konania

63 Prejudiciálne konanie upravené v článku 267 ZFEÚ je nástrojom spolupráce medzi Súdnym dvorom a vnútroštátnymi súdmi, prostredníctvom ktorého Súdny dvor poskytuje vnútroštátnym súdom prvky výkladu práva Únie, ktoré potrebujú na rozhodnutie sporov, ktoré prejednávajú. Podľa ustálenej judikatúry, ktorú v súčasnosti odráža článok 94 písm. a) a b) rokovacieho poriadku, si potreba získať výklad práva Únie, ktorý bude pre vnútroštátny súd užitočný, vyžaduje, aby vnútroštátny súd vymedzil skutkový a právny rámec, z ktorého ním položené otázky vychádzajú, alebo aby aspoň vysvetlil skutkové predpoklady, na ktorých sú tieto otázky založené. Okrem toho je nevyhnutné, ako vyplýva z článku 94 písm. c) rokovacieho poriadku, aby návrh na začatie prejudiciálneho konania uvádzal dôvody, ktoré viedli vnútroštátny súd k položeniu otázky týkajúcej sa výkladu alebo platnosti určitých ustanovení práva Únie, ako aj súvislosti, ktoré vidí medzi týmito ustanoveniami a právnou úpravou uplatniteľnou na spor vo veci samej. Tieto požiadavky platia najmä v oblastiach, ktoré sa vyznačujú zložitými skutkovými a právnymi situáciami, akou je hospodárska súťaž (rozsudok z 21. decembra 2023, European Superleague Company, C-333/21, EU:C:2023:1011, bod 59 a citovaná judikatúra).

64 Okrem toho informácie uvedené v návrhu na začatie prejudiciálneho konania musia Súdnemu dvoru umožniť nielen poskytnúť užitočné odpovede, ale aj vládam členských štátov, ako aj ďalším oprávneným subjektom predložiť pripomienky v súlade s článkom 23 Štatútu Súdneho dvora Európskej únie (rozsudok z 21. decembra 2023, European Superleague Company, C-333/21, EU:C:2023:1011, bod 60 a citovaná judikatúra).

65 V prejednávanej veci návrh na začatie prejudiciálneho konania spĺňa požiadavky pripomenuté v predchádzajúcich dvoch bodoch tohto rozsudku. Návrh totiž podrobne opisuje skutkový a právny rámec, z ktorého vychádza otázka položená Súdnemu dvoru. V tomto návrhu sú ďalej stručne, ale jasne uvedené skutkové a právne dôvody, ktoré viedli vnútroštátny súd k záveru, že je potrebné položiť túto otázku, ako aj súvislosť, ktorú vidí vnútroštátny súd medzi článkami 45 a 101 ZFEÚ a sporom vo veci samej.

66 Napokon z obsahu písomných pripomienok predložených Súdnemu dvoru vyplýva, že ich autori nemali ťažkosti pochopiť skutkový a právny rámec, z ktorého vychádza otázka položená vnútroštátnym súdom, a teda pochopiť zmysel a dosah skutkových zistení, na ktorých je založená, pochopiť dôvody, pre ktoré vnútroštátny súd považoval za potrebné položiť ju, a v konečnom dôsledku zaujať komplexné a užitočné stanovisko v tomto smere.

B. O existencii sporu a relevantnosti otázky položenej Súdnemu dvoru

67 Iba vnútroštátnemu súdu, ktorý prejednáva spor a ktorý nesie zodpovednosť za následné súdne rozhodnutie, prináleží, aby so zreteľom na osobitosti veci posúdil tak potrebu rozhodnutia v prejudiciálnom konaní na vyhlásenie svojho rozsudku, ako aj relevantnosť otázok, ktoré kladie Súdnemu dvoru. Z toho vyplýva, že pri otázkach položených vnútroštátnymi súdmi platí prezumpcia relevantnosti a Súdny dvor môže odmietnuť rozhodnúť o prejudiciálnej otázke len vtedy, ak je zjavné, že požadovaný výklad nemá nijakú súvislosť s existenciou alebo predmetom

sporu vo veci samej, pokiaľ ide o hypotetický problém, alebo ak Súdny dvor nedisponuje skutkovými ani právnymi okolnosťami potrebnými na užitočnú odpoveď na otázky, ktoré mu boli položené (rozsudok z 21. decembra 2023, European Superleague Company, C-333/21, EU:C:2023:1011, bod 64 a citovaná judikatúra).

68 V prejednávanej veci tvrdenia vnútroštátneho súdu zhrnuté v bodoch 22 až 35, 39 a 41 až 44 vyššie svedčia o skutočnej povahe sporu vo veci samej. Okrem toho z týchto tvrdení vyplýva nemožnosť konštatovať, že skutočnosť, že vnútroštátny súd sa pýta Súdneho dvora na výklad článkov 45 a 101 ZFEÚ, zjavne nemá nijakú súvislosť s existenciou a predmetom tohto sporu.

69 Z týchto tvrdení totiž vyplýva, že tento súd prejednáva na základe odvolania a zároveň vzájomného odvolania spor, ktorého predmetom je skutočná a konkrétna otázka, či – ako bolo rozhodnuté v prvostupňovom konaní – je BZ oprávnený žiadať náhradu škody, ktorá mu údajne vznikla tým, že mu bolo znemožnené vykonávať činnosť profesionálneho futbalistu v súťažnom ročníku 2014/2015 v dôsledku protiprávneho konania FIFA a URBSFA spočívajúceho v tom, že bol voči nemu uplatnený článok 17 RSTP, článok 9 ods. 1 tohto poriadku a článok 8.2.7 prílohy 3 k uvedenému poriadku. Vnútroštátny súd v tejto súvislosti uvádza, že podľa neho existujú závažné, presné a navzájom sa potvrdzujúce domnienky, že existencia a uplatňovanie týchto rôznych pravidiel mohli brániť v prijatí BZ do zamestnania v novom profesionálnom futbalovom klube po ukončení zmluvy, ktorá ho viazala ku klubu Lokomotiv Moskva. Po druhé tak žaloba BZ, ako aj rozsudok prvostupňového súdu, ktorý v zásade konštatoval jej dôvodnosť, sa opierajú o výklad a uplatňovanie článkov 45 a 101 ZFEÚ. Po tretie vnútroštátny súd spresňuje, že vzhľadom na predmet sporu, ktorý prejednáva, je okrem iného na účely vyhlásenia rozsudku povinný rozhodnúť o tom, či sa má konanie FIFA a URBSFA kvalifikovať ako protiprávne z dôvodu porušenia článkov 45 a 101 ZFEÚ. Po štvrté ten istý súd na základe skutkových okolností, ktoré mu boli predložené, rozhodol, že v rozpore s tvrdeniami FIFA a URBSFA nemožno spor vo veci samej považovať za vykonštruovaný.

C. O cezhraničnom rozmere sporu vo veci samej

70 Ustanovenia Zmluvy o FEÚ týkajúce sa voľného pohybu pracovníkov, slobody usadiť sa, slobodného poskytovania služieb a voľného pohybu kapitálu sa neuplatňujú na situácie, v ktorých sa všetky aspekty obmedzujú na územie jedného členského štátu, s výhradou určitých osobitných prípadov, v ktorých návrh na začatie prejudiciálneho konania poukazuje na existenciu konkrétnych skutočností umožňujúcich preukázať, že požadovaný výklad je nevyhnutný na vyriešenie sporu z dôvodu súvislosti medzi predmetom alebo okolnosťami tohto sporu a článkom 45, 49, 56 alebo 63 ZFEÚ v súlade s požiadavkami článku 94 rokovacieho poriadku (pozri v tomto zmysle rozsudok z 21. decembra 2023, Royal Antwerp Football Club, C-680/21, EU:C:2023:1010, body 38 a 39, ako aj citovanú judikatúru).

71 V prejednávanej veci nemožno návrh na začatie prejudiciálneho konania považovať za neprípustný v rozsahu, v akom sa týka výkladu článku 45 ZFEÚ, ktorý sa týka voľného pohybu pracovníkov, z dôvodu, že tento článok nemá nijakú súvislosť so sporom vo veci samej vzhľadom na neexistenciu cezhraničného rozmeru alebo *a fortiori* vzhľadom na jeho „externú“ povahu, ako tento výraz chápe URBSFA.

72 Cour d’appel de Mons (Odvolací súd Mons) vo svojom návrhu na začatie prejudiciálneho konania totiž uvádza, že BZ má bydlisko a centrum svojich záujmov v Paríži. Okrem toho pripomína, že predmetom žaloby BZ je náhrada škody, ktorá mu podľa jeho tvrdenia vznikla počas súťažného ročníka 2014/2015 tým, že boli obmedzené jeho možnosti pracovnej mobility smerom do iných

členských štátov, predovšetkým do Belgicka, kde mu Sporting du Pays de Charleroi podmienečne ponúkol zamestnanie. Vnútroštátny súd týmto spôsobom vo svojom návrhu na začatie prejudiciálneho konania jasne zdôrazňuje cezhraničnú povahu vecnej a právnej situácie, ktorou sa vyznačuje spor vo veci samej, v ktorom osoba s bydliskom vo Francúzsku namieta, že po ukončení pracovnej zmluvy, ktorá ju viazala k profesionálnemu futbalovému klubu so sídlom v treťom štáte, jej bola spôsobená prekážka v jej preukázanom zámere uplatniť slobodu pohybu v iných členských štátoch, konkrétne v Belgicku, v dôsledku existencie a súčasného alebo možného vykonávania niektorých pravidiel, ktoré prijala FIFA na úpravu statusu a medzinárodných prestupov profesionálnych futbalistov.

73 Z vyššie uvedených úvah vyplýva, že nemožno prijať ani jedno z tvrdení uvedených v bode 62 vyššie, a preto je návrh na začatie prejudiciálneho konania v celom rozsahu prípustný.

V. O prejudiciálnej otázke

74 Svojou prejudiciálnou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa majú články 45 a 101 ZFEÚ vykladať v tom zmysle, že bránia pravidlám, ktoré prijalo súkromnoprávne združenie, ktorého cieľom je najmä regulácia, organizácia a kontrola futbalu na celosvetovej úrovni, a ktoré stanovujú:

– po prvé že profesionálny hráč, ktorý podpísal pracovnú zmluvu a ktorému sa pripisuje ukončenie tejto zmluvy bez oprávneného dôvodu, a nový klub, ktorý ho zamestná po tomto ukončení zmluvy, sú spoločne a nerozdielne zodpovední za zaplatenie náhrady škody bývalému klubu, pre ktorý tento hráč pracoval, pričom výška škody sa má vypočítať na základe rôznych kritérií uvedených v týchto pravidlách,

– po druhé že v prípade zamestnania profesionálneho hráča počas chráneného obdobia v zmysle ukončenej pracovnej zmluvy možno novému klubu uložiť športovú sankciu spočívajúcu v zákaze registrovať nových hráčov počas určeného obdobia, pokiaľ nepreukáže, že nenavádzal tohto hráča na ukončenie tejto zmluvy, a

– po tretie že existencia sporu súvisiaceho s týmto ukončením zmluvy bráni tomu, aby národný futbalový zväz, ktorého je bývalý klub členom, vystavil ITC, ktorý je potrebný na registráciu hráča v novom klube, v dôsledku čoho sa tento hráč nemôže zúčastňovať na futbalových súťažiach za tento nový klub.

A. Úvodné pripomienky

75 V prvom rade treba na úvod pripomenúť, že vzhľadom na to, že výkon športu predstavuje hospodársku činnosť, patrí do pôsobnosti ustanovení práva Únie, ktoré sa uplatňujú v prípade takejto činnosti (rozsudok z 21. decembra 2023, European Superleague Company, C-333/21, EU:C:2023:1011, bod 83 a citovaná judikatúra).

76 Iba niektoré osobitné pravidlá, ktoré boli na jednej strane prijaté výlučne z dôvodov nehospodárskej povahy a na druhej strane sa týkajú výlučne športu ako takého, sa musia považovať za pravidlá, ktoré nesúvisia s nijakou hospodárskou činnosťou. Platí to najmä pre pravidlá, ktoré sa týkajú vylúčenia zahraničných hráčov zo zloženia tímov zúčastňujúcich sa súťaží medzi reprezentačnými družstvami ich krajiny alebo stanovenia kritérií poradia

používaných na výber športovcov zúčastňujúcich sa individuálnych súťaží (rozsudok z 21. decembra 2023, European Superleague Company, C-333/21, EU:C:2023:1011, bod 84 a citovaná judikatúra).

77 S výnimkou týchto osobitných pravidiel môžu do pôsobnosti článkov 45, 49 a 56 ZFEÚ patriť pravidlá, ktoré športové združenia prijmú s cieľom upraviť závislú činnosť, poskytovanie služieb profesionálnymi alebo poloprofesionálnymi hráčmi alebo ich usadenie, a všeobecnejšie pravidlá, ktoré síce formálne neupravujú túto prácu, toto poskytovanie služieb alebo toto usadenie, ale na ne majú priamy vplyv (rozsudok z 21. decembra 2023, European Superleague Company, C-333/21, EU:C:2023:1011, body 85 a 86, ako aj citovaná judikatúra).

78 Rovnako pravidlá prijaté takýmito združeniami a všeobecnejšie správanie týchto združení patria do pôsobnosti ustanovení Zmluvy o FEÚ týkajúcich sa práva hospodárskej súťaže, pokiaľ sú splnené podmienky na uplatnenie týchto ustanovení (rozsudok z 21. decembra 2023, European Superleague Company, C-333/21, EU:C:2023:1011, bod 87 a citovaná judikatúra).

79 Právna úprava dotknutá vo veci samej však nepatrí medzi pravidlá, na ktoré by sa mohla uplatniť výnimka uvedená v bode 76 vyššie, pričom Súdny dvor opakovane zdôraznil, že musí zostať obmedzená na svoj vlastný účel a že sa na ňu nemožno odvolávať s cieľom vylúčiť celú športovú činnosť z pôsobnosti ustanovení Zmluvy o FEÚ týkajúcich sa hospodárskeho práva Únie (rozsudok z 21. decembra 2023, European Superleague Company, C-333/21, EU:C:2023:1011, bod 89 a citovaná judikatúra).

80 Pravidlá, o aké ide vo veci samej, majú totiž na jednej strane jednoznačne priamy vplyv na prácu hráčov. Cieľom pravidiel pripomenutých v bodoch 13 až 17 vyššie je teda upravovať pracovné zmluvy profesionálnych hráčov, ktorými sú vymedzené ich pracovné podmienky a nepriamo hospodársku činnosť, ku ktorej môže viesť táto práca. Pokiaľ ide o pravidlá spomenuté v bodoch 10, 19 a 20 tohto rozsudku, treba ich považovať za pravidlá, ktoré majú priamy vplyv na prácu hráčov v tom zmysle, že podmieňujú ich účasť na súťažiach predstavujúcu základný cieľ ich hospodárskej činnosti, splnením určitých podmienok (pozri v tomto zmysle rozsudok z 21. decembra 2023, Royal Antwerp Football Club, C-680/21, EU:C:2023:1010, body 59 a 60, ako aj citovanú judikatúru).

81 Na druhej strane vzhľadom na to, že zloženie tímov je jedným zo základných parametrov súťaží, v ktorých súťažia profesionálne futbalové kluby, a že tieto súťaže vedú k hospodárskej činnosti, pravidlá dotknuté vo veci samej bez ohľadu na to, či sa týkajú pracovných zmlúv alebo prestupov hráčov, treba tiež považovať za pravidlá, ktoré majú priamy vplyv na podmienky výkonu tejto hospodárskej činnosti a na hospodársku súťaž medzi profesionálnymi futbalovými klubmi vykonávajúcimi túto činnosť (pozri analogicky rozsudok z 21. decembra 2023, Royal Antwerp Football Club, C-680/21, EU:C:2023:1010, bod 61).

82 Pravidlá, o ktoré ide v spore vo veci samej, preto patria do pôsobnosti článkov 45 a 101 ZFEÚ.

83 V druhom rade keďže každý z týchto dvoch článkov Zmluvy o FEÚ sleduje vlastný cieľ, stanovuje vlastné podmienky uplatňovania, ich uplatňovanie sa navzájom nevylučuje a ich preukázané porušenie nemá rovnaké dôsledky, Súdny dvor ich musí vykladať jeden po druhom, ako to navrhuje vnútroštátny súd.

84 V treťom a poslednom rade nepopierateľné osobitosti, ktoré má táto činnosť a ktoré sú síce osobitne dôležité pre amatérsky šport, no možno ich nájsť aj pri vykonávaní športu ako hospodárskej činnosti, možno prípadne zohľadniť najmä a v rozsahu, v akom sa ukážu ako relevantné, pri uplatňovaní článkov 45 a 101 ZFEÚ, pričom však treba uviesť, že toto zohľadnenie sa môže uskutočniť len v rámci a pri dodržaní podmienok a kritérií uplatňovania stanovených v každom z týchto článkov (rozsudok z 21. decembra 2023, European Superleague Company, C-333/21, EU:C:2023:1011, body 103 a 104, ako aj citovaná judikatúra).

85 Konkrétne, ak sa tvrdí, že pravidlo prijaté športovým zväzom predstavuje prekážku voľného pohybu pracovníkov alebo protisúťažný kartel, kvalifikácia tohto pravidla ako prekážky alebo protisúťažného kartelu musí v každom prípade vychádzať z konkrétneho preskúmania obsahu tohto pravidla v konkrétnom kontexte, v ktorom sa má uplatňovať (rozsudok z 21. decembra 2023, European Superleague Company, C-333/21, EU:C:2023:1011, bod 105 a citovaná judikatúra).

B. O prejudiciálnej otázke v rozsahu, v akom sa týka článku 45 ZFEÚ

1. O existencii prekážky voľného pohybu pracovníkov

86 Článok 45 ZFEÚ, ktorý má priamy účinok, bráni každému opatreniu, či už je založené na štátnej príslušnosti alebo sa uplatňuje nezávisle od nej, ktoré je spôsobilé znevýhodniť štátnych príslušníkov Únie, ktorí chcú vykonávať hospodársku činnosť na území iného členského štátu, než je ich členský štát pôvodu, tým, že im bráni opustiť štát pôvodu alebo ich od toho odrádza (rozsudok z 21. decembra 2023, Royal Antwerp Football Club, C-680/21, EU:C:2023:1010, bod 136 a citovaná judikatúra).

87 V prejednávanej veci zo znenia otázky, ktorú položil vnútroštátny súd, a z informácií, na ktorých je založená, vyplýva, že konanie, v súvislosti s ktorým tento súd žiada Súdny dvor o výklad článku 45 ZFEÚ, spočíva v tom, že FIFA prijala a potom uplatnila voči BZ, ktorý má bydlisko v Paríži, a voči profesionálnym futbalovým klubom sídliacim v iných členských štátoch, ktoré by ho mohli či dokonca chceli zamestnať po ukončení jeho pracovnej zmluvy s Lokomotivom Moskva, rôzne pravidlá RSTP uvedené v článkoch 17 bodoch 1, 2 a 4 tohto poriadku, v článku 9 ods. 1 uvedeného poriadku, ako aj v článku 8.2.7 prílohy 3 k tomuto poriadku, alebo prinajmenšom vystavila tohto hráča a tieto kluby riziku, že sa voči nim tieto pravidlá uplatnia.

88 Článok 17 bod 2 RSTP stanovuje, že profesionálny hráč, ktorého pracovná zmluva bola ukončená bez oprávneného dôvodu, a nový klub, ktorý ho prijíma do zamestnania po tomto ukončení zmluvy, sú spoločne a nerozdielne zodpovední za zaplatenie náhrady škody bývalému klubu, pre ktorý tento hráč pracoval. Pokiaľ ide o túto náhradu, článok 17 bod 1 RSTP stanovuje, že ak nie je v pracovnej zmluve stanovené inak, náhrada sa vypočíta s prihliadnutím na právne predpisy platné v príslušnom štáte, špecifiká športu a akékoľvek iné objektívne kritériá vrátane kritéria zahŕňajúceho okrem iného odmenu a iné výhody, ktoré hráčovi prináležia podľa pracovnej zmluvy, ktorá bola ukončená, a/alebo novej pracovnej zmluvy, kritéria súvisiaceho so zostávajúcim časom trvania ukončenej zmluvy maximálne v trvaní piatich rokov, ako aj kritéria nákladov a výdavkov, ktoré vznikli alebo boli zaplatené bývalým klubom a amortizované počas zmluvného obdobia.

89 Ďalej podľa článku 17 bodu 4 RSTP v prípade prijatia dotknutého hráča do zamestnania v chránenom období v zmysle ukončenej pracovnej zmluvy, čo podľa veku tohto hráča zodpovedá prvým dvom alebo trom súťažným ročníkom alebo rokom, na ktoré sa vzťahuje táto zmluva, možno novému klubu uložiť športovú sankciu. V tejto súvislosti toto ustanovenie po prvé spresňuje, že spomenutá športová sankcia sa ukladá popri povinnosti zaplatiť náhradu škody podľa článku 17 bodov 1 a 2 RSTP. Po druhé táto športová sankcia sa má uplatniť na každý nový klub usvedčený z porušenia pracovnej zmluvy alebo navádzania na porušenie takejto zmluvy počas chráneného obdobia. Po tretie každý nový klub, ktorý podpíše pracovnú zmluvu s hráčom, ktorý bez oprávneného dôvodu ukončil svoju predchádzajúcu zmluvu, sa považuje – pokiaľ sa nepreukáže opak – za klub, ktorý navádzal tohto hráča na toto ukončenie. Po štvrté uvedená športová sankcia spočíva v zákaze registrovať nových hráčov nového klubu na národnej alebo medzinárodnej úrovni, a to počas dvoch úplných a po sebe nasledujúcich registračných období.

90 Napokon z článku 9 ods. 1 RSTP a článku 8.2.7 prílohy 3 k tomuto poriadku vyplýva najmä to, že existencia sporu súvisiaceho s ukončením zmluvy bez oprávneného dôvodu bráni tomu, aby národný futbalový zväz, ktorého členom je bývalý klub, vydal ITC potrebný na registráciu dotknutého hráča v novom klube, v dôsledku čoho sa tento hráč nemôže zúčastňovať na futbalových súťažiach za tento nový klub.

91 Ako generálny advokát v podstate uviedol v bodoch 43 a 44 svojich návrhov, tento súbor pravidiel môže znevýhodniť profesionálnych futbalistov, ktorí majú bydlisko alebo miesto výkonu práce v členskom štáte pôvodu a ktorí chcú vykonávať svoju hospodársku činnosť za nový klub so sídlom na území iného členského štátu, keď jednostranne ukončia alebo jednostranne ukončili svoju pracovnú zmluvu so svojím bývalým klubom z dôvodu, o ktorom sa tento klub právom alebo neprávom domnieva alebo môže domnievať, že nie je oprávnený.

92 Presnejšie povedané, pravidlá stanovené v článku 17 bode 1 RSTP, ktoré sú síce doplňujúce a ktoré upravujú výpočet výšky náhrady, ktorú má každý hráč povinnosť zaplatiť svojmu bývalému klubu v prípade ukončenia pracovnej zmluvy bez oprávneného dôvodu, pravidlo uvedené v článku 17 bode 2 tohto poriadku, podľa ktorého každý nový klub, ktorý prijme do zamestnania takéhoto hráča, je spoločne a nerozdielne zodpovedný za zaplatenie tejto náhrady, a domnienka, aj keď vyvrátiteľná, o navádzaní na ukončenie zmluvy, ako aj sankcia spočívajúca v zákaze registrovať nových hráčov, ktoré sú uplatniteľné na nové kluby v zmysle článku 17 bodu 4 tohto poriadku, sú do značnej miery spôsobilé zbaviť každého hráča, ktorý sa nachádza v takejto situácii, či už skutočne – ako v prípade BZ –, alebo aspoň potenciálne, vyhliadky na to, že dostane od klubov sídliacich v iných členských štátoch záväzné a bezpodmienečné pracovné ponuky, po prijatí ktorých by opustil svoj členský štát pôvodu, pričom by uplatnil slobodu pohybu. V dôsledku existencie týchto pravidiel a ich kombinácie musia tieto kluby totiž znášať významné právne riziká, nepredvídateľné a potenciálne veľmi vysoké finančné riziká a závažné športové riziká, ktoré ich ako celok môžu jednoznačne odrádzať od zamestnávania takýchto hráčov.

93 Pravidlá, aké sú upravené v článku 9 ods. 1 RSTP a v článku 8.2.7 prílohy 3 k tomuto poriadku, ktoré okrem výnimočných prípadov všeobecne a automaticky zakazujú vydať ITC potrebný na registráciu profesionálnych hráčov v ich nových kluboch, pokým medzi týmito hráčmi a ich bývalými klubmi trvá spor súvisiaci s neexistenciou vzájomnej dohody o predčasnom vypovedaní pracovnej zmluvy, môžu zasa znemožniť týmto hráčom vykonávať hospodársku činnosť v ktoromkoľvek inom členskom štáte, než je ich členský štát pôvodu, čím by ich prípadné zamestnanie v klube sídliacom v niektorom inom členskom štáte prišlo o podstatu svojho športového a hospodárskeho významu. Okrem toho sa tieto posledné uvedené pravidlá uplatňujú osobitne v prípade cezhraničného prestupu hráča, a neplatia pre prestup v rámci toho istého štátu,

ako vyplýva aj z článku 1 ods. 1 tohto poriadku. V prejednávanej veci teda z informácií uvedených v návrhu na začatie prejudiciálneho konania vyplýva, že Sporting du Pays de Charleroi osobitne podmienil ponuku na prijatie do zamestnania, ktorú predložil BZ 19. februára 2015, ubezpečením, že ho bude môcť zaregistrovať a nasadiť do hry v Belgicku, čo je ubezpečenie, ktoré sa BZ usiloval získať od FIFA a URBSFA, ktoré však uviedli, že mu ho nemôžu poskytnúť vzhľadom na existenciu sporu, ktorý vedie s Lokomotivom Moskva a o ktorom DRC rozhodla až o niekoľko mesiacov neskôr.

94 Pravidlá, o aké ide vo veci samej, sú preto spôsobilé brániť voľnému pohybu pracovníkov.

2. O existencii prípadného odôvodnenia

95 Opatrenia neštátneho pôvodu môžu byť prípustné, aj keď bránia voľnému pohybu zakotvenému v Zmluve o FEÚ, ak sa po prvé preukáže, že ich prijatie sleduje legitímny cieľ verejného záujmu zlučiteľný s touto Zmluvou, ktorý má teda inú než čisto hospodársku povahu, a po druhé, že sú v súlade so zásadou proporcionality, čo znamená, že sú spôsobilé zaručiť dosiahnutie tohto cieľa a nejdú nad rámec toho, čo je na jeho dosiahnutie nevyhnutné. Pokiaľ ide konkrétnejšie o podmienku týkajúcu sa vhodnosti takých opatrení, treba pripomenúť, že ich možno považovať za vhodné na zabezpečenie dosiahnutia sledovaného cieľa len vtedy, ak skutočne zodpovedajú úsiliu dosiahnuť ho konzistentne a systematicky (rozsudky z 21. decembra 2023, European Superleague Company, C-333/21, EU:C:2023:1011, bod 251, ako aj z 21. decembra 2023, Royal Antwerp Football Club, C-680/21, EU:C:2023:1010, bod 141 a citovaná judikatúra).

96 Rovnako ako v prípade opatrení štátneho pôvodu prináleží autorovi predmetných opatrení neštátneho pôvodu, aby preukázal, že tieto dve kumulatívne podmienky sú splnené (rozsudky z 21. decembra 2023, European Superleague Company, C-333/21, EU:C:2023:1011, bod 252, ako aj z 21. decembra 2023, Royal Antwerp Football Club, C-680/21, EU:C:2023:1010, bod 142 a citovaná judikatúra).

97 V prejednávanej veci v rámci poslednej analýzy teda prináleží vnútroštátnemu súdu, aby rozhodol, či pravidlá RSTP, ktoré sú predmetom sporu vo veci samej, spĺňajú uvedené podmienky, a to vzhľadom na tvrdenia a dôkazy predložené účastníkmi konania. Súdny dvor však môže na základe skutočností obsiahnutých v spise, ktorý má k dispozícii, a s výhradou overenia vnútroštátnym súdom poskytnúť tomuto súdu tieto informácie.

a) O sledovaní legitímneho cieľa všeobecného záujmu

98 FIFA, ku ktorej sa pridala URBSFA, tvrdí, že pravidlá RSTP, o ktoré ide v spore vo veci samej, sledujú viacero cieľov spočívajúcich po prvé v zachovaní zmluvnej stability a stability družstiev profesionálnych futbalových klubov, po druhé v širšom zmysle v zachovaní integrity, regulárnosti a riadneho priebehu športových medziklubových futbalových súťaží a po tretie v ochrane pracovníkov, ktorými sú profesionálni futbalisti. Všetky tieto jednotlivé ciele sú pritom z hľadiska všeobecného záujmu legitímne.

99 V tejto súvislosti, pokiaľ ide o ochranu pracovníkov, je v prvom rade potrebné zdôrazniť, že jednak táto ochrana nepatrí do predmetu činnosti FIFA, ako ho vymedzujú jej stanovy, a jednak ani verejné orgány nepoverili toto súkromnoprávne združenie nejakou konkrétnou úlohou v tejto oblasti. Nie je však potrebné rozhodnúť, či vzhľadom na dané okolnosti je alebo nie je takéto združenie oprávnené odvolávať sa na sledovanie takéhoto cieľa, keďže v prejednávanej veci stačí

konštatovať, že v každom prípade nie je zrejmé, ako by prijatie alebo uplatňovanie pravidiel RSTP, o ktoré ide vo veci samej a ktoré sú opísané v bode 74 vyššie, mohlo prispievať k ochrane profesionálnych futbalistov.

100 V druhom rade vzhľadom na ciele, ktoré si FIFA stanovuje a ktoré sú uvedené v článku 2 jej stanov a pripomenuté v bode 3 vyššie, je predovšetkým potrebné uviesť, že cieľ spočívajúci v zabezpečení regulárnosti športových súťaží predstavuje legitímny cieľ všeobecného záujmu, ktorý môže sledovať športové združenie, napríklad prijatím pravidiel stanovujúcich lehoty na prestupy hráčov s cieľom predchádzať neskorým prestupom, ktoré by mohli citeľne meniť športovú hodnotu jednotlivých družstiev počas súťaže, a tak spochybniť porovnateľnosť výsledkov medzi jednotlivými družstvami nasadenými v tejto súťaži a v dôsledku toho aj hladký priebeh danej súťaže ako celku (pozri v tomto zmysle rozsudok z 13. apríla 2000, Lehtonen a Castors Braine, C-176/96, EU:C:2000:201, body 53 a 54).

101 Tento cieľ je potom osobitne dôležitý v prípade futbalu vzhľadom na to, že zásadnú úlohu v priebehu súťaží organizovaných tak na národnej, ako aj európskej úrovni majú športové zásluhy. Plnenie tejto úlohy možno totiž zaručiť len vtedy, ak všetky tímy, ktorých býva veľký počet, súťažia za rovnakých regulačných a technických podmienok a ak sa medzi klubmi zachováva rovnováha, čo zabezpečí určitú rovnosť príležitostí (rozsudok z 21. decembra 2023, European Superleague Company, C-333/21, EU:C:2023:1011, bod 143 a citovaná judikatúra).

102 Napokon vzhľadom na to, že zloženie tímov je jedným zo základných parametrov súťaží, v ktorých súťažia kluby (rozsudok z 21. decembra 2023, Royal Antwerp Football Club, C-680/21, EU:C:2023:1010, bod 61), tento cieľ môže odôvodniť nielen prijatie pravidiel, ktoré sa okrem iného týkajú lehôt na prestupy hráčov počas súťaže, ako sa uvádza v bode 100 tohto rozsudku, ale v zásade a bez toho, aby bol dotknutý ich konkrétny obsah, aj pravidiel, ktorých cieľom je zabezpečiť zachovanie určitého stupňa stability kádrov klubov, ktoré slúžia ako základňa pre zloženie tímov, ktoré tieto kluby môžu nasadiť v medziklubových futbalových súťažiach. Zachovanie určitého stupňa stability týchto kádrov, a teda určitej kontinuity s nimi súvisiacich zmlúv treba preto považovať nie za legitímny cieľ všeobecného záujmu ako taký, ale za jeden z možných prostriedkov, ako prispieť k sledovaniu legitímneho cieľa všeobecného záujmu, ktorý spočíva v zabezpečení regulárnosti medziklubových futbalových súťaží.

b) O dodržiavaní zásady proporcionality

103 Ako vyplýva z predchádzajúceho bodu tohto rozsudku a ako uviedol generálny advokát v bode 65 svojich návrhov, všetky pravidlá RSTP, o ktoré ide vo veci samej a ktoré sú opísané v bode 74 a pripomenuté v bodoch 87 až 90 vyššie, možno na prvý pohľad a s výhradou overení, ktoré prináleží vykonať vnútroštátnemu súdu, považovať za vhodné na zaručenie dosiahnutia cieľa spočívajúceho v zabezpečení regulárnosti medziklubových futbalových súťaží tým, že každé svojím spôsobom prispieva k zachovaniu určitého stupňa stability kádrov všetkých profesionálnych futbalových klubov, ktoré sa môžu zúčastňovať na týchto súťažiach.

104 Naproti tomu sa s výhradou overení, ktoré prináleží vykonať vnútroštátnemu súdu, zdá, že tieto rôzne pravidlá idú vo viacerých ohľadoch nad rámec – a niektoré dokonca ďaleko nad rámec – toho, čo je nevyhnutné na dosiahnutie tohto cieľa, a to obzvlášť preto, že sa majú uplatňovať vo veľkom rozsahu, kombinovane a časť z nich aj počas dlhého časového obdobia na hráčov, ktorých kariéra je navyše relatívne krátka, pričom táto situácia môže výrazne skomplikovať priebeh ich kariéry či dokonca viesť niektorých hráčov k jej predčasnému ukončeniu.

105 V prvom rade sa to týka článku 17 bodu 1 RSTP, keďže stanovuje jednotlivé kritériá na výpočet náhrady škody, ktorú je hráč povinný zaplatiť v prípade jednostranného ukončenia pracovnej zmluvy „bez oprávneného dôvodu“, pričom toto slovné spojenie nie je napokon ani presne vymedzené v samotnom tomto poriadku.

106 Konkrétne prvé kritérium, ktoré v podstate spočíva v možnosti zohľadniť „právne predpisy platné v príslušnom štáte“, nezaručuje účinné dodržiavanie týchto právnych predpisov. Naopak v oficiálnom komentári k RSTP, ktorý uverejnila FIFA, sa uvádza, že toto prvé kritérium sa v skutočnosti takmer nikdy v praxi nepoužilo, keďže DRC uplatňuje predovšetkým právnu úpravu stanovenú samotným združením a len doplnkovo švajčiarske právo. Takéto reálne nezohľadnenie, a teda skutočné nerešpektovanie právnych predpisov platných v príslušnom štáte, ide zjavne nad rámec toho, čo môže byť nevyhnutné na zachovanie určitého stupňa stability týchto klubových kádrov s úmyslom zabezpečiť regulárnosť medziklubových futbalových súťaží. Čo sa týka druhého kritéria, ktoré je výslovne stanovené týmto pravidlom a ktoré sa vzťahuje na „špecifiká športu“, toto kritérium odkazuje na všeobecný pojem bez toho, aby bol presne vymedzený definíciou, ktorá by umožňovala pochopiť, na základe čoho a akým spôsobom môže toto kritérium ovplyvniť výpočet náhrady škody, ktorú má hráč zaplatiť, takže aj keď sa toto kritérium prezentuje ako „objektívne kritérium“, v skutočnosti ho možno uplatniť podľa vlastného uváženia, teda nepredvídateľne a ťažko kontrolovateľne. Zavedenie kritéria s takýmito znakmi, ktoré vedie k takýmto následkom, však nemožno považovať za nevyhnutné na zabezpečenie regulárnosti medziklubových futbalových súťaží.

107 Zdá sa, že ostatné kritériá výslovne stanovené týmto pravidlom, ktoré sú na prvý pohľad objektívnejšie a ľahšie kontrolovateľné ako tie vyššie uvedené, idú tiež veľmi výrazne nad rámec toho, čo je nevyhnutné na tento účel. Na jednej strane sa odmena a ostatné výhody, ktoré dotknutému hráčovi prináležia podľa pracovnej zmluvy uzavretej následne s novým klubom, vzťahujú na pracovný pomer nasledujúci po pracovnom pomere, ktorý bol ukončený, takže tieto prvky treba považovať za nesúvisiace s týmto posledným spomenutým pracovným pomerom a jeho nákladmi (pozri analogicky rozsudok zo 16. marca 2010, Olympique Lyonnais, C-325/08, EU:C:2010:143, bod 50). Na druhej strane, čo sa týka všetkých nákladov a výdavkov, ktoré vznikli bývalému klubu v súvislosti s prestupom tohto hráča do tohto klubu a ktoré boli amortizované počas zmluvného obdobia, treba uviesť, že bez ohľadu na skutočnosť, že táto položka sa z väčšej časti týka predchádzajúceho zmluvného pracovného vzťahu, jej zohľadnenie je zjavne mimoriadne neprimerané, keďže ňou možno preniesť na hráča potenciálne veľmi vysoké náklady, ktoré *a priori* dojednali výhradne iné osoby a vo svojom vlastnom záujme, ako napríklad kluby, ktoré sa dohodli na prestupe, alebo tretie osoby, ktoré sa doň zapojili. Napokon treba konštatovať, že takéto kritériá vzťahujúce sa na náhradu škody sú zrejme určené skôr na ochranu finančných záujmov klubov v ekonomickom kontexte špecifickom pre prestupy hráčov medzi klubmi ako na údajné zabezpečenie hladkého priebehu športových súťaží, o čom mimochodom svedčí aj spôsob, ako DRC a CAS vykladajú a uplatňujú tieto kritériá, ako vyplýva z niektorých rozhodnutí týchto orgánov obsiahnutých v spise, ktorý má Súdny dvor k dispozícii.

108 V druhom rade sa to na prvý pohľad týka aj článku 17 bodu 2 RSTP, keďže principiálne, a teda bez toho, aby sa v súlade so zásadou proporcionality zohľadnili osobitné okolnosti každého prejednávaného prípadu (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 4. októbra 2018, Link Logistik N&N, C-384/17, EU:C:2018:810, bod 45), konkrétne skutočné správanie nového klubu, ktorý prijíma tohto hráča do zamestnania, stanovuje, že uvedený klub je spoločne a nerozdielne zodpovedný za zaplatenie náhrady škody, ktorú má tento hráč povinnosť zaplatiť svojmu bývalému klubu v prípade jednostranného ukončenia zmluvy bez oprávneného dôvodu, pričom takáto náhrada sa navyše stanovuje podľa kritérií, ktoré majú nedostatky, na ktoré poukazujú body 106 a 107 tohto

rozsudku. Okrem toho, hoci je potrebné uznať, že FIFA tvrdila, že toto ustanovenie sa neuplatňuje systematicky, a najmä sa neuplatňuje v prípade, ak hráč, ktorý ukončil svoju predchádzajúcu zmluvu bez oprávneného dôvodu, podpísal novú zmluvu po uplynutí platnosti predchádzajúcej zmluvy, faktom ostáva, že aj za predpokladu, že by bola táto situácia preukázaná, článok 17 bod 2 RSTP neupravuje takéto neuplatnenie, a preto neposkytuje v tomto ohľade potrebnú právnu istotu.

109 V treťom rade sa to týka aj článku 17 bodu 4 RSTP, keďže stanovuje, že okrem spoločnej a nerozdielnej zodpovednosti za zaplatenie takejto náhrady, ktorú má tento nový klub, sa tento klub považuje – pokiaľ nepredloží dôkaz o opaku – za klub, ktorý tohto hráča navádzal na toto ukončenie zmluvy bez oprávneného dôvodu, a že v prípade, keď zamestná tohto hráča počas chráneného obdobia zmluvy, ktorá ho viazala k jeho bývalému klubu, tomuto novému klubu možno v dôsledku toho uložiť športovú sankciu spočívajúcu v celkovom zákaze registrovať nových hráčov počas dvoch úplných a po sebe idúcich registračných období.

110 Takáto športová sankcia, ktorú orgány príslušné na jej uplatnenie nemajú právomoc prispôsobiť každému jednotlivému prípadu v závislosti od daných kritérií alebo okolností, nie je s ohľadom na svoju povahu a dôsledky zjavne v nijakom vzťahu proporcionality s pochybením, ktoré sa pripisuje dotknutému novému klubu. Okrem toho sa toto pochybenie pripisuje tomuto novému klubu na základe domnienky, ktorej odôvodnenosť nie je zjavne preukázaná. FIFA síce tvrdila, že existencia tejto domnienky vyplýva z ťažkostí, ktorým by mohol čeliť bývalý klub hráča, ak by musel preukázať, že nový klub tohto hráča navádzal na to, aby predčasne a bez oprávneného dôvodu ukončil zmluvu s týmto bývalým klubom. Treba však konštatovať, že hoci takéto tvrdenie môže na prvý pohľad odôvodniť vo svojej podstate uplatnenie domnienky, neodôvodňuje domnienku, o ktorú ide v prejednávanej veci a ktorá sa má uplatniť automaticky, teda nezávisle od akejkoľvek podmienky umožňujúcej zohľadniť – hoci obmedzene – relevantné okolnosti daného prípadu, ako napríklad okolnosť, že bývalý klub sa aspoň požiada o predloženie dostatočných dôkazov, ktoré umožnia konštatovať, že nový klub navádzal hráča na ukončenie zmluvy.

111 Okrem toho hoci združenie, akým je FIFA, môže stanoviť sankcie v prípade porušenia pravidiel, ktoré prijíma, pokiaľ tieto pravidlá a sankcie určené na zabezpečenie ich dodržiavania odôvodňuje sledovanie legitímneho cieľa všeobecného záujmu, takéto sankcie možno pripustiť len pod podmienkou, že ich stanovenie sa riadi transparentnými, objektívnymi, nediskriminačnými a primeranými kritériami (pozri v tomto zmysle rozsudok z 21. decembra 2023, European Superleague Company, C-333/21, EU:C:2023:1011, bod 257), pričom táto posledná požiadavka zahŕňa najmä zohľadnenie špecifických okolností daného prípadu pri určovaní výšky a dĺžky trvania sankcií, ako to vyplýva z judikatúry uvedenej v bode 108 vyššie. Na druhej strane musí byť možnosť podriadiť takéto kritériá účinnej kontrole.

112 Vo štvrtom a poslednom rade sa to týka aj článku 8.2.7 prílohy 3 k RSTP, keďže s výhradou výnimočných okolností všeobecne a automaticky zakazuje bývalému zväzu vystaviť ITC, ak bývalý klub a hráč vedú zmluvný spor súvisiaci s neexistenciou vzájomnej dohody o predčasnom vypovedaní pracovnej zmluvy. Takéto ustanovenie, ktorého uplatnenie môže viesť k tomu, že dotknutý hráč nebude môcť vykonávať svoju pracovnú činnosť a nový klub nebude môcť nasadiť tohto hráča len z dôvodu, že tento hráč a jeho bývalý klub vedú spor o ukončení zmluvy, ktoré prípadne mohlo nastať bez oprávneného dôvodu, totiž zjavne porušuje zásadu proporcionality najmä v tom, že jeho uplatňovanie nezohľadňuje špecifické okolnosti každého jednotlivého prípadu, predovšetkým skutkové okolnosti, za ktorých došlo k ukončeniu zmluvy, správanie

dotknutého hráča a jeho bývalého klubu, ako aj to, akú rolu hral alebo nehral nový klub, ktorý napriek všetkému v konečnom dôsledku znáša zákaz registrovať tohto hráča a nasadiť ho v súťažiach.

113 Sporný zákaz nemožno teda odôvodniť údajnou snahou o zabezpečenie hladkého priebehu športových súťaží. Tento záver nie je navyše spochybnený ani tvrdením FIFA, že v prípade žiadosti o registráciu predloženej novým národným futbalovým zväzom, do ktorého hráč patrí, alebo v prípade žiadosti podanej hráčom príslušné orgány okamžite a automaticky tohto hráča predbežne zaregistrujú. Dotknuté ustanovenie totiž neobsahuje nijaký odkaz na takúto predbežnú registráciu ani *a fortiori* neukladá povinnosť vykonať túto registráciu.

3. Záver

114 Vzhľadom na všetky vyššie uvedené úvahy treba na prejudiciálnu otázku v rozsahu, v akom sa týka výkladu článku 45 ZFEÚ, odpovedať tak, že tento článok sa má vykladať v tom zmysle, že bráni pravidlám, ktoré prijalo súkromnoprávne združenie, ktorého cieľom je najmä regulácia, organizácia a kontrola futbalu na celosvetovej úrovni, a ktoré stanovujú:

– po prvé že profesionálny hráč, ktorý podpísal pracovnú zmluvu a ktorému sa pripisuje ukončenie tejto zmluvy bez oprávneného dôvodu, a nový klub, ktorý ho zamestná po ukončení tejto zmluvy, sú spoločne a nerozdielne zodpovední za zaplatenie náhrady škody prináležiacej bývalému klubu, pre ktorý tento hráč pracoval, ktorej výška sa musí určiť na základe kritérií, ktoré sú niekedy nepresné, respektíve založené na voľnej úvahe, niekedy bez akejkoľvek objektívnej súvislosti s dotknutým pracovným pomerom a niekedy neprimerané,

– po druhé že v prípade zamestnania profesionálneho hráča počas chráneného obdobia v zmysle ukončenej pracovnej zmluvy možno novému klubu uložiť športovú sankciu spočívajúcu v zákaze registrovať nových hráčov počas určeného obdobia, pokiaľ nepreukáže, že nenavádzal tohto hráča na ukončenie tejto zmluvy, a

– po tretie že existencia sporu súvisiaceho s týmto ukončením zmluvy bráni tomu, aby národný futbalový zväz, ktorého je bývalý klub členom, vystavil ITC potrebný na registráciu hráča v novom klube, v dôsledku čoho sa tento hráč nemôže zúčastňovať na futbalových súťažiach za tento nový klub,

pokiaľ sa nepreukáže, že tieto pravidlá, ako sa vykladajú a uplatňujú na území Únie, nejdú nad rámec toho, čo je nevyhnutné na sledovanie cieľa spočívajúceho v zabezpečení regulárnosti medziklubových futbalových súťaží pri zachovaní určitého stupňa stability kádrov profesionálnych futbalových klubov.

C. O prejudiciálnej otázke v rozsahu, v akom sa týka výkladu článku 101 ZFEÚ

1. O článku 101 ods. 1 ZFEÚ

115 Článok 101 ods. 1 ZFEÚ zakazuje všetky dohody medzi podnikmi, rozhodnutia združení podnikov a zosúladené postupy, ktoré môžu ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi a ktoré majú za cieľ alebo následok vylučovanie, obmedzovanie alebo skresľovanie hospodárskej súťaže v rámci vnútorného trhu.

116 Ako vyplýva z ustálenej judikatúry Súdneho dvora, uplatnenie tohto ustanovenia si v danom prípade vyžaduje splnenie súboru podmienok.

a) O pojmoch „podniky“ a „združenia podnikov“

117 Článok 101 ods. 1 ZFEÚ sa uplatňuje nielen na každý subjekt vykonávajúci hospodársku činnosť, ktorý treba ako taký považovať za podnik bez ohľadu na jeho právnu formu a spôsob financovania, vrátane subjektov vytvorených vo forme združení, ktorých cieľom je podľa ich stanov organizácia a kontrola daného športu, keďže tieto subjekty vykonávajú hospodársku činnosť súvisiacu s týmto športom, ale aj na subjekty, ktoré síce nemusia byť nevyhnutne samy podnikmi, možno ich však považovať za „združenia podnikov“ (rozsudok z 21. decembra 2023, Royal Antwerp Football Club, C-680/21, EU:C:2023:1010, body 76 až 78 a citovaná judikatúra).

118 V prejednávanej veci treba vzhľadom na predmet sporu vo veci samej a informácie poskytnuté vnútroštátnym súdom konštatovať, že článok 101 ods. 1 ZFEÚ sa uplatňuje na FIFA ako združenie, ktorého členmi sú národné futbalové zväzy, ktoré samy možno kvalifikovať ako „podniky“, keďže vykonávajú hospodársku činnosť spojenú s organizovaním a komercializáciou medziklubových futbalových súťaží na vnútroštátnej úrovni, ako aj s využívaním práv spojených s týmito súťažami, a keďže členmi alebo pridruženými subjektmi národných zväzov sú subjekty, ktoré možno považovať za podniky, akými sú futbalové kluby (rozsudky z 21. decembra 2023, European Superleague Company, C-333/21, EU:C:2023:1011, bod 115, a z 21. decembra 2023, Royal Antwerp Football Club, C-680/21, EU:C:2023:1010, bod 79).

b) O pojme „rozhodnutie združenia podnikov“

119 Uplatnenie článku 101 ods. 1 ZFEÚ na subjekty ako FIFA si vyžaduje preukázanie existencie „dohody“, „zosúladeného postupu“ alebo „rozhodnutia združenia podnikov“, ktoré môžu mať samy osebe rôznu povahu a rôzne formy. Konkrétne rozhodnutie združenia prijať alebo vykonávať právne predpisy s priamym účinkom na podmienky výkonu hospodárskej činnosti podnikov, ktoré sú jeho priamymi alebo nepriamymi členmi, môže predstavovať takéto „rozhodnutie združenia podnikov“ v zmysle tohto ustanovenia (rozsudok z 21. decembra 2023, European Superleague Company, C-333/21, EU:C:2023:1011, bod 118 a citovaná judikatúra).

120 Ako vyplýva z informácií poskytnutých v návrhu na začatie prejudiciálneho konania a bodu 81 tohto rozsudku, vnútroštátny súd v prejednávanej veci žiada Súdny dvor o výklad článku 101 ods. 1 ZFEÚ práve s ohľadom na tento druh rozhodnutí, teda rozhodnutí spočívajúcich v tom, že FIFA prijala a vykonávala alebo mohla vykonávať súbor pravidiel týkajúcich sa pracovných zmlúv a prestupov hráčov.

121 Takéto rozhodnutia združení podnikov teda patria do pôsobnosti článku 101 ods. 1 ZFEÚ.

c) O pojme „ovplyvnenie obchodu medzi členskými štátmi“

122 Uplatnenie článku 101 ods. 1 ZFEÚ na takéto rozhodnutia združení podnikov si vyžaduje preukázať s dostatočnou mierou pravdepodobnosti, že tieto rozhodnutia môžu citeľne „ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi“ tým, že priamo alebo nepriamo, skutočne alebo potenciálne ovplyvnia priebeh obchodu, pričom existuje riziko, že budú prekážkou uskutočnenia alebo

fungovaniu vnútorného trhu, pričom takáto podmienka sa môže považovať za splnenú v prípade správania, ktoré sa vzťahuje na celé územie členského štátu (rozsudok z 21. decembra 2023, Royal Antwerp Football Club, C-680/21, EU:C:2023:1010, bod 43 a citovaná judikatúra).

123 V prejednávanej veci je táto podmienka zjavne splnená vzhľadom na skutočnosť, že – ako sa uvádza v článku 1 ods. 1 RSTP – pravidlá stanovené týmto poriadkom majú „všeobecnú“ zemepisnú pôsobnosť.

d) O pojme správanie, ktorého „cieľom“ alebo „následkom“ je narušenie hospodárskej súťaže

124 Na to, aby bolo možné v danom prípade dospieť k záveru, že dohoda, rozhodnutie združenia podnikov alebo zosúladený postup patria do pôsobnosti zákazu stanoveného v článku 101 ods. 1 ZFEÚ, je potrebné v súlade so samotným znením tohto ustanovenia preukázať, že toto správanie má buď za cieľ, alebo za následok vylučovanie, obmedzovanie alebo skresľovanie hospodárskej súťaže (rozsudok z 21. decembra 2023, European Superleague Company, C-333/21, EU:C:2023:1011, bod 158 a citovaná judikatúra).

125 Na tento účel treba najprv preskúmať cieľ predmetného správania. Ak sa na konci tohto preskúmania zistí, že správanie má protisúťažný cieľ, nie je potrebné skúmať jeho vplyv na hospodársku súťaž. Tento vplyv treba následne preskúmať len za predpokladu, že toto správanie nemožno považovať za správanie s protisúťažným cieľom (rozsudok z 21. decembra 2023, European Superleague Company, C-333/21, EU:C:2023:1011, bod 159 a citovaná judikatúra).

126 Ako vyplýva z ustálenej judikatúry Súdneho dvora, hoci pojem protisúťažný „cieľ“ nepredstavuje výnimku z pojmu protisúťažný „následok“, musí sa vykladať reštriktívne (rozsudok z 21. decembra 2023, European Superleague Company, C-333/21, EU:C:2023:1011, bod 161 a citovaná judikatúra).

127 Tento pojem teda treba chápať tak, že odkazuje len na určité zosúladené postupy medzi podnikmi, ktoré vykazujú dostatočný stupeň škodlivosti pre hospodársku súťaž na to, aby bolo možné domnievať sa, že preskúmanie ich účinkov nie je nevyhnutné. Niektoré formy koordinácie medzi podnikmi totiž možno už na základe ich povahy považovať za škodlivé pre dobré fungovanie riadnej hospodárskej súťaže (rozsudok z 21. decembra 2023, European Superleague Company, C-333/21, EU:C:2023:1011, bod 162 a citovaná judikatúra).

128 Platí to najmä pre určité typy horizontálnych dohôd iných ako kartely, napríklad tých, ktoré vedú k vylúčeniu konkurenčných podnikov z trhu, alebo pre určité druhy rozhodnutí združení podnikov (rozsudok z 21. decembra 2023, European Superleague Company, C-333/21, EU:C:2023:1011, bod 164 a citovaná judikatúra).

129 Ako vyplýva z článku 101 ods. 1 písm. a) a c) ZFEÚ, ktorý odkazuje najmä na určenie „nákupných alebo predajných cien“ a rozdelenie „trhov alebo zdrojov zásobovania“, takéto kartely, takéto horizontálne dohody a takéto rozhodnutia združení podnikov sa môžu týkať nielen výrobkov alebo služieb uvádzaných na trh dotknutými podnikmi, teda ponuky, ale aj akýchkoľvek zdrojov, ktoré tieto podniky potrebujú na vytváranie týchto výrobkov alebo služieb, teda dopytu. Zosúladené správanie týchto podnikov môže tak spočívať napríklad v rozdelení si dodávateľov, vo využití kolektívnej trhovej sily na určenie ceny, za ktorú budú nakupovať svoje vstupy, alebo – ako už Súdny dvor uviedol – v obmedzení alebo kontrole základného parametra hospodárskej súťaže, ktorým môže byť v niektorých odvetviach alebo na niektorých trhoch nábor

vysokokvalifikovaných pracovníkov, ako sú napríklad už vychovaní hráči, pokiaľ ide o odvetvie profesionálneho futbalu (pozri v tomto zmysle rozsudok z 21. decembra 2023, Royal Antwerp Football Club, C-680/21, EU:C:2023:1010, body 107, 109 a 110).

130 Na to, aby bolo možné v danom prípade určiť, či dohoda, rozhodnutie združenia podnikov alebo zosúladený postup majú z dôvodu svojej povahy dostatočný stupeň škodlivosti pre hospodársku súťaž na to, aby sa dalo konštatovať, že majú za cieľ vylučovanie, obmedzovanie alebo skresľovanie hospodárskej súťaže, je potrebné preskúmať po prvé obsah dohody, predmetného rozhodnutia alebo postupu, po druhé hospodársky a právny kontext, do ktorého patria, a po tretie ciele, ktoré majú dosiahnuť (rozsudok z 21. decembra 2023, European Superleague Company, C-333/21, EU:C:2023:1011, bod 165 a citovaná judikatúra).

131 V tejto súvislosti, pokiaľ ide predovšetkým o hospodársky a právny kontext, do ktorého patrí predmetné správanie, treba zohľadniť povahu dotknutých tovarov alebo služieb, ako aj skutočné podmienky, ktoré charakterizujú štruktúru a fungovanie predmetného odvetvia, odvetví alebo trhov. Naopak, nie je vôbec potrebné skúmať a už vôbec nie preukazovať účinky tohto správania na hospodársku súťaž, či už skutočné alebo potenciálne, negatívne alebo pozitívne (rozsudky z 21. decembra 2023, European Superleague Company, C-333/21, EU:C:2023:1011, bod 166 a citovaná judikatúra, ako aj z 27. júna 2024, Komisia/Servier a i., C-176/19 P, EU:C:2024:549, body 288 a 453).

132 Ďalej, pokiaľ ide o ciele sledované predmetným správaním, treba určiť objektívne ciele, ktoré toto správanie sleduje vo vzťahu k hospodárskej súťaži. Naproti tomu skutočnosť, že zúčastnené podniky konali bez subjektívneho úmyslu vylúčiť, obmedziť alebo skresliť hospodársku súťaž a že sledovali určité legitímne ciele, nie je rozhodujúca na účely uplatnenia článku 101 ods. 1 ZFEÚ (rozsudok z 21. decembra 2023, European Superleague Company, C-333/21, EU:C:2023:1011, bod 167 a citovaná judikatúra).

133 Nakoniec zohľadnenie všetkých skutočností uvedených v predchádzajúcich troch bodoch tohto rozsudku musí v každom prípade odhaliť presné dôvody, pre ktoré predmetné správanie vykazuje dostatočný stupeň škodlivosti pre hospodársku súťaž a na základe ktorých sa možno domnievať, že jeho cieľom je vylúčenie, obmedzenie alebo skreslenie hospodárskej súťaže (rozsudok z 21. decembra 2023, European Superleague Company, C-333/21, EU:C:2023:1011, bod 168 a citovaná judikatúra).

134 Pokiaľ ide v prvom rade o obsah pravidiel RSTP, o ktoré ide vo veci samej, v prejednávanej veci z bodov 87 až 90 vyššie vyplýva, že tieto rôzne pravidlá, ktoré pôsobia ako nedeliteľný celok a ktoré preto treba tak chápať, predovšetkým stanovujú, že futbalista, teda najmä futbalista zamestnaný v Únii, ktorý ukončí pracovnú zmluvu so svojím bývalým klubom kedykoľvek počas jej trvania, je povinný – ak FIFA následne rozhodne, že k tomuto ukončeniu došlo bez oprávneného dôvodu – zaplatiť tomuto bývalému klubu náhradu škody, ktorej výška sa v prípade neexistencie zmluvných dojednaní v tejto otázke vypočíta na základe súboru kritérií.

135 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že prvé z kritérií vzťahujúce sa na „právne predpisy platné v príslušnom štáte“ sa v praxi až doteraz takmer nepoužilo, ako bolo uvedené v bode 106 tohto rozsudku, a druhé z kritérií vzťahujúce sa na „špecifiká športu“ je, ako bolo tiež zdôraznené v tom istom bode 106, sformulované veľmi všeobecne a nepresne, čo umožňuje uplatniť ho podľa vlastného uváženia, takže nepredvídateľne a ťažko kontrolovateľne. Pokiaľ ide o ostatné kritériá, na prvý pohľad zjavne umožňujú stanoviť mimoriadne veľkú a odstrašujúcu výšku náhrad, ako bolo uvedené v bode 107 vyššie. Naproti tomu sa zdá, že článok *4 loi du 24 février 1978 relative*

au contrat de travail du sportif rémunéré (zákon z 24. februára 1978 o pracovných zmluvách platených športovcov) (*Moniteur belge* z 9. marca 1978, s. 2606), ktorý BZ uvádza vo svojich písomných pripomienkach, stanovuje – s výhradou overenia vnútroštátnym súdom –, že v porovnateľnej situácii, ktorá by sa ale riadila belgickým vnútroštátnym právom, výška náhrady škody zodpovedá len odmene, ktorá sa má vyplatiť do skončenia pracovnej zmluvy, ktorá bola vypovedaná, a nevstupujú do nej obdobné prvky, ako sú uvedené v tom istom bode, ktoré nesúvisia s pracovným pomerom vyplývajúcim z tejto zmluvy.

136 Ďalej hráč, ktorého jeho bývalý klub žaluje na DRC o zaplatenie predmetnej náhrady škody z uvádzaného dôvodu, že pracovná zmluva, ktorú spolu uzavreli, bola ukončená bez oprávneného dôvodu, je automaticky len v dôsledku tejto skutočnosti a s výhradou výnimočných okolností podliehajúcich výlučnému posúdeniu FIFA zbavený možnosti získať ITC, ktorého vydanie v prípade prestupu do nového klubu sídliaceho v inom členskom štáte, než je štát, v ktorom má sídlo jeho bývalý klub, podmieňuje jeho registráciu v tomto novom klube a národnom futbalovom zväze, ktorého je tento nový klub členom. V dôsledku toho v takejto situácii tento hráč prichádza o akúkoľvek možnosť zapojiť sa do organizovaného futbalu, ako to vyplýva z článku 5 ods. 1 a článku 9 ods. 1 RSTP.

137 Nakoniec nový klub, ktorý by zamestnal takéhoto hráča, by bol len v dôsledku toho po prvé spoločne a nerozdielne zodpovedný za zaplatenie náhrady škody, ktorá bola alebo by mohla byť tomuto hráčovi uložená, po druhé by sa považoval – pokiaľ nepredloží dôkaz o opaku – za klub, ktorý navádzal tohto hráča na ukončenie pracovnej zmluvy, ktorá ho viazala k bývalému klubu, a po tretie v prípade ukončenia tejto zmluvy počas chráneného obdobia zmluvy by mu v dôsledku uplatnenia tejto domnienky a bez možnosti zohľadnenia špecifických okolností každého prejednávaného prípadu bol uložený celkový zákaz registrovať nových hráčov na národnej alebo medzinárodnej úrovni počas dvoch úplných a po sebe nasledujúcich registračných období.

138 Ako v podstate uviedol generálny advokát v bodoch 52 až 55 svojich návrhov, kombinovaný výklad pravidiel RSTP, o ktoré ide vo veci samej, na jednej strane odhaľuje, že tieto pravidlá sú spôsobilé všeobecne a drasticky obmedziť z vecného hľadiska hospodársku súťaž, v rámci ktorej by sa mohol v prípade ich neexistencie hociktorý profesionálny futbalový klub so sídlom v jednom členskom štáte postaviť proti hociktorému inému profesionálnemu futbalovému klubu sídliacemu v inom členskom štáte, pokiaľ ide o nábor hráčov, ktorí sú už zamestnaní v danom klube, pričom treba poznamenať, že títo hráči tvoria z hľadiska početnosti podstatnú časť hráčov, ktorí sú už vychovaní alebo v procese výchovy a ktorých by sa v danom čase mohol týkať takýto cezhraničný nábor, aj keď v každom období existuje aj určitý počet hráčov, ktorí už nie sú z akéhokoľvek dôvodu zmluvne viazaní. Ako však bolo uvedené v bodoch 81 a 129 vyššie, možnosť získať takýchto hráčov predstavuje základný parameter hospodárskej súťaže v odvetví medziklubového profesionálneho futbalu.

139 Pokiaľ totiž nový klub nezíska súhlas bývalého klubu v rámci dohodnutého prestupu, samotným prijatím takéhoto hráča do zamestnania sa vystavuje riziku, že bude spoločne a nerozdielne zodpovedať za zaplatenie potenciálne veľmi vysokej náhrady škody. Výška tejto náhrady je okrem toho pre nový klub veľmi nepredvídateľná vzhľadom na povahu kritérií, na základe ktorých sa vypočíta. Navyše, pokým trvá spor medzi dotknutým hráčom a jeho bývalým klubom v súvislosti s predčasným vypovedaním pracovnej zmluvy, ktorú spolu uzavreli, a teda pokým nebol vydaný príslušný ITC na toto angažovanie, tento hráč nesmie byť ani registrovaný v tomto novom klube, ani sa zaň zúčastňovať súťaží, ktoré sú v pôsobnosti FIFA, národných futbalových zväzov, ktoré sú jej členmi, alebo kontinentálnych konfederácií, ako napríklad UEFA, ktoré FIFA uznáva. K týmto

rôznym skutočnostiam sa napokon pridružuje riziko, že tomuto novému klubu bude uložená športová sankcia, ak sa mu v prípade zamestnania hráča počas chráneného obdobia zmluvy, ktorú hráč uzavrel so svojím bývalým klubom, nepodarí vyvrátiť domnienku o navádzaní na porušenie zmluvy, ktorá sa naň uplatňuje v dôsledku tohto prijatia do zamestnania. Ako bolo uvedené vyššie, táto športová sankcia spočíva v automatickom zákaze uplatňujúcom sa na tento nový klub registrovať akéhokoľvek nového hráča počas dvoch úplných po sebe idúcich registračných období. Uvedená športová sankcia mu prakticky bráni nasadiť na zápas akéhokoľvek iného nového hráča, ktorého by prípadne chcel angažovať, čo je situácia, v ktorej takýto nábor stráca akýkoľvek skutočný praktický význam.

140 Na druhej strane sa toto všeobecné a drastické obmedzenie cezhraničnej hospodárskej súťaže medzi klubmi jednostranným náborom už zamestnaných hráčov, teda prístupu klubov k základným „zdrojom“, ktorými sú hráči, vzťahuje zo zemepisného hľadiska na celé územie Únie a z časového hľadiska je trvalé, keďže sa vzťahuje na trvania všetkých pracovných zmlúv, ktoré môže hráč postupne uzavrieť s klubom, a potom v prípade dohodnutého prestupu do iného klubu s týmto iným klubom, ako vyplýva aj z článku 13 RSTP.

141 Toto obmedzenie teda vzhľadom na všetky svoje znaky prakticky poskytuje každému klubu istotu alebo takmer istotu, že si ponechá svojich vlastných hráčov, kým neuplynie platnosť zmluvy alebo viacerých po sebe idúcich zmlúv, ktoré s nimi uzavrel, alebo pred uplynutím platnosti, kým sa nerozhodne rozviazať s nimi pracovný pomer výpoveďou so súhlasom hráča alebo dohodnutým prestupom hráča do iného klubu za úhradu poplatku za prestup tohto hráča.

142 V druhom rade, pokiaľ ide o hospodársky a právny kontext pravidiel RSTP, o ktoré ide vo veci samej, je potrebné predovšetkým pripomenúť, že vzhľadom na osobitnú povahu „produktov“, ktoré z hospodárskeho hľadiska predstavujú športové súťaže, je vo všeobecnosti prípustné, aby združenia, ktoré sú zodpovedné za určitú športovú disciplínu, prijímali pravidlá týkajúce sa najmä organizovania súťaží v tejto disciplíne, ich hladkého priebehu a účasti športovcov na týchto súťažiach (rozsudky z 21. decembra 2023, European Superleague Company, C-333/21, EU:C:2023:1011, bod 142, ako aj z 21. decembra 2023, Royal Antwerp Football Club, C-680/21, EU:C:2023:1010, bod 103 a citovaná judikatúra).

143 Čo sa týka konkrétne futbalu a hospodárskych činností, ktoré z výkonu tohto športu vyplývajú, je legitímne, aby združenie ako FIFA podriadilo organizovanie a priebeh medzinárodných súťaží spoločným pravidlám, ktorých cieľom je zabezpečiť homogénnosť a koordináciu týchto súťaží v rámci celkového ročného alebo sezónneho kalendára a v širšom zmysle primeraným a účinným spôsobom podporiť organizovanie športových súťaží založených na rovnosti príležitostí a zásluhách. Je legitímne, aby takéto združenie konkrétne upravovalo prostredníctvom takýchto spoločných pravidiel podmienky, za akých môžu profesionálne futbalové kluby vytvárať družstvá zúčastňujúce sa na takýchto súťažiach a za akých sa samotní hráči môžu do nich zapájať. Napokon je legitímne zabezpečiť účinné dodržiavanie týchto spoločných pravidiel prostredníctvom pravidiel umožňujúcich uložiť sankcie (pozri v tomto zmysle rozsudky z 21. decembra 2023, European Superleague Company, C-333/21, EU:C:2023:1011, body 144 až 146, ako aj 21. decembra 2023, Royal Antwerp Football Club, C-680/21, EU:C:2023:1010, bod 104).

144 Keďže za týchto okolností je ročný alebo sezónny priebeh medziklubových profesionálnych futbalových súťaží v Únii založený na konfrontácii a postupnej eliminácii zúčastnených družstiev, a preto je v zásade založený na športových zásluhách, ktoré možno zaručiť len vtedy, ak všetky zúčastnené družstvá súťažia za rovnakých regulačných a technických podmienok, ktoré

zabezpečia určitú rovnosť príležitostí (pozri v tomto zmysle rozsudky z 21. decembra 2023, European Superleague Company, C-333/21, EU:C:2023:1011, bod 143, ako aj z 21. decembra 2023, Royal Antwerp Football Club, C-680/21, EU:C:2023:1010, bod 105), môže byť legitímne, ak sa združenie, ako napríklad FIFA, usiluje do istej miery zabezpečiť stabilitu zloženia hráčskych kádrov, ktoré slúžia ako základňa družstvám, ktoré kluby zostavujú počas daného súťažného ročníka, napríklad tak, že zakáže jednostranné vypovedanie pracovných zmlúv počas daného súťažného ročníka či dokonca roka, ako to robí článok 16 RSTP.

145 Naproti tomu špecifiká futbalu a reálne podmienky fungovania trhu, ktoré z ekonomického hľadiska predstavuje organizovanie a komercializácia medziklubových profesionálnych futbalových súťaží, nemôžu viesť k tomu, že sa na celom území Únie uzná všeobecné, drastické a trvalé obmedzenie, či dokonca odstránenie možnosti klubov zapojiť sa do medzinárodnej hospodárskej súťaže jednostranným náborom hráčov, ktorí sú už zamestnaní v klube sídliacom v inom členskom štáte, alebo hráčov, ktorí údajne ukončili pracovnú zmluvu s takýmto klubom bez oprávneného dôvodu. Tieto pravidlá pod zámienkou predchádzania agresívnym náborovým praktikám v skutočnosti fungujú ako dohody o nepreberaní zamestnancov medzi klubmi, ktoré v podstate vedú k umelému rozdeleniu národných a miestnych trhov prospešnému pre všetky kluby. V tejto súvislosti je dôležité zdôrazniť, že bežné mechanizmy zmluvného práva, akým je napríklad nárok klubu na náhradu škody v prípade ukončenia zmluvy niektorým z jeho hráčov, ktorého prípadne navádzal iný klub, v rozpore s dojednaniami tejto zmluvy, sú dostatočné na to, aby zabezpečili jednak dlhodobé pôsobenie tohto hráča v prvom spomenutom klube podľa daných dojednaní a jednak obvyklé fungovanie pravidiel trhu medzi klubmi, ktoré klubom umožňujú nábor daného hráča po uplynutí bežnej platnosti zmluvy alebo skôr, ak dôjde k finančnej dohode medzi klubmi.

146 Aj keď sa takéto pravidlá prezentujú ako pravidlá určené na predchádzanie praktikám na preberanie hráčov klubmi, ktoré majú viac finančných prostriedkov, v konečnom dôsledku ich možno chápať ako pravidlá nastoľujúce celkový, absolútny a trvalý zákaz jednostranného náboru už zamestnaných hráčov, ktorý bol formou rozhodnutia združenia podnikov uložený všetkým podnikom, ktorými sú profesionálne futbalové kluby, a ktorý sa vzťahuje na všetkých pracovníkov, ktorými sú títo hráči. Okrem prestupov dojednaných medzi klubmi tak majú zakonzervovať rozdelenie týchto zdrojov medzi týmito klubmi. Ako také predstavujú jednoznačné obmedzenie hospodárskej súťaže, do ktorej by sa kluby mohli zapojiť, ak by tieto pravidlá neexistovali, čo vyúsťuje do fragmentácie trhu v prospech všetkých týchto klubov.

147 Pokiaľ ide v treťom a poslednom rade o objektívny cieľ, ktorého dosiahnutie z hľadiska hospodárskej súťaže sledujú pravidlá, o ktoré ide vo veci samej, z vyššie uvedených úvah vyplýva, že tieto pravidlá treba bez ohľadu na subjektívny úmysel alebo legitímne ciele, ktoré mohli motivovať alebo ktoré mohol sledovať subjekt, ktorý ich prijal, považovať – s výnimkou prípadu hráčov, ktorých pracovná zmluva bola ukončená z oprávneného dôvodu alebo vzájomnou dohodou s bývalým klubom – za pravidlá, ktorých cieľom je zabezpečiť, aby vzhľadom na právne, finančné a športové riziko, ktoré by to prinášalo, bolo pre profesionálne futbalové kluby mimoriadne ťažké konkurovať si v prístupe k základným zdrojom, ktorými sú už zmluvne viazaní hráči, vykonávaním jednostranného náboru hráča zamestnaného v inom klube alebo hráča, ktorého zmluva bola údajne ukončená jednostranne bez oprávneného dôvodu, pričom by k takémuto náboru mohlo prichádzať iba prostredníctvom prestupu dohodnutého medzi bývalým a novým klubom.

148 Z preskúmania obsahu pravidiel, o ktoré ide vo veci samej, hospodárskeho a právneho kontextu, do ktorého patria, a objektívnych cieľov, ktorých dosiahnutie sa nimi sleduje, je teda zjavné, že tieto pravidlá majú z dôvodu samotnej svojej povahy vysoký stupeň škodlivosti pre hospodársku súťaž, do ktorej by sa mohli zapojiť profesionálne futbalové kluby jednostranným náborom hráčov, ktorí sú už zamestnaní nejakým klubom, alebo hráčov, ktorých pracovná zmluva bola údajne ukončená bez oprávneného dôvodu, teda tak, že sa budú usilovať získať prístup k základným zdrojom svojho úspechu, ktorými sú títo vrcholoví hráči. Za týchto podmienok treba tieto pravidlá považovať za pravidlá, ktorých cieľom je obmedzovanie, či dokonca vylúčenie hospodárskej súťaže, a to na celom území Únie. Preto nie je potrebné preskúmať ich účinky.

e) O možnosti považovať určité konkrétne správanie za konanie, ktoré nepatrí do pôsobnosti článku 101 ods. 1 ZFEÚ

149 Z ustálenej judikatúry Súdneho dvora vyplýva, že zákaz stanovený v článku 101 ods. 1 ZFEÚ sa nevyhnutne nevzťahuje na dohodu medzi podnikmi alebo rozhodnutie združenia podnikov, ktoré obmedzuje slobodu konania podnikov, ktoré sú zmluvnými stranami tejto dohody alebo ktoré musia dodržiavať toto rozhodnutie. Preskúmanie hospodárskeho a právneho kontextu, do ktorého patria niektoré z týchto dohôd a niektoré z týchto rozhodnutí, totiž môže viesť po prvé ku konštatovaniu, že tieto dohody sú odôvodnené sledovaním jedného alebo viacerých legitímnych cieľov všeobecného záujmu, ktoré samy osebe nemajú protisúťažnú povahu, po druhé, že konkrétne prostriedky, ktoré sa používajú na dosiahnutie týchto cieľov, sú skutočne nevyhnutné na tento účel, a po tretie, že aj keď sa ukáže, že tieto prostriedky majú prinajmenšom potenciálne za následok obmedzenie alebo narušenie hospodárskej súťaže, tento inherentný následok nepresahuje rámec toho, čo je nevyhnutné, najmä tým, že by vylučoval hospodársku súťaž (rozsudky z 21. decembra 2023, European Superleague Company, C-333/21, EU:C:2023:1011, bod 183 a citovaná judikatúra, ako aj z 25. januára 2024, Em akaunt BG, C-438/22, EU:C:2024:71, bod 30).

150 Túto judikatúru však nie je možné použiť v prípade takých druhov správania, ktoré sa zďaleka neobmedzujú iba na to, že ich inherentným „následkom“ je aspoň potenciálne obmedziť hospodársku súťaž tým, že obmedzujú slobodu správania určitých podnikov, a ktoré sú pre túto hospodársku súťaž natoľko škodlivé, že odôvodňujú záver, že ich samotným „cieľom“ je jej vylučovanie, obmedzovanie alebo skresľovanie (rozsudky z 21. decembra 2023, European Superleague Company, C-333/21, EU:C:2023:1011, bod 186, a z 25. januára 2024, Em akaunt BG, C-438/22, EU:C:2024:71, bod 32). Stupeň škodlivosti tohto správania pre hospodársku súťaž, teda priama alebo nepriama ujma, ktorú môže spôsobiť používateľom, medzi spotrebiteľom alebo konečným spotrebiteľom v jednotlivých odvetviach alebo na dotknutých trhoch, je príliš veľký na to, aby ho bolo možné považovať za odôvodnené a primerané.

151 Pokiaľ ide o správanie, ktoré má za cieľ vylučovanie, obmedzovanie alebo skresľovanie hospodárskej súťaže, výnimka zo zákazu stanoveného v článku 101 ods. 1 ZFEÚ sa naň teda môže vzťahovať len na základe článku 101 ods. 3 ZFEÚ a za predpokladu, že sú splnené všetky podmienky stanovené v tomto ustanovení (rozsudky z 21. decembra 2023, European Superleague Company, C-333/21, EU:C:2023:1011, bod 187, a z 25. januára 2024, Em akaunt BG, C-438/22, EU:C:2024:71, bod 33).

152 V prejednávanej veci treba vzhľadom na úvahy pripomenuté v bodoch 134 až 148 vyššie konštatovať, že judikatúru pripomenutú v bode 149 tohto rozsudku nemožno uplatniť v prípade pravidiel, o ktoré ide vo veci samej.

2. O článku 101 ods. 3 ZFEÚ

153 Zo samotného znenia článku 101 ods. 3 ZFEÚ vyplýva, že na každú dohodu, rozhodnutie združenia podnikov alebo zosúladený postup, ktoré sú v rozpore s článkom 101 ods. 1 ZFEÚ z dôvodu svojho cieľa alebo protisúťažných následkov, sa môže vzťahovať výnimka, ak spĺňajú všetky podmienky stanovené na tento účel, pričom treba podotknúť, že tieto podmienky sú prísnejšie ako podmienky uvedené v bode 149 tohto rozsudku (rozsudok z 21. decembra 2023, European Superleague Company, C-333/21, EU:C:2023:1011, bod 189 a citovaná judikatúra).

154 V súlade s článkom 101 ods. 3 ZFEÚ sa na uplatnenie tejto výnimky v danom prípade vzťahujú štyri kumulatívne podmienky. Po prvé musí byť s dostatočnou mierou pravdepodobnosti preukázané, že predmetná dohoda, rozhodnutie združenia podnikov alebo zosúladený postup musí umožniť zvýšenie efektívnosti tým, že prispeje buď k zlepšeniu výroby alebo distribúcie príslušných výrobkov alebo služieb, alebo k podpore technického alebo hospodárskeho pokroku. Po druhé je v rovnakom rozsahu potrebné preukázať, že spravodlivý podiel na výhodách vyplývajúcich z tohto zvýšenia efektívnosti je vyhradený používateľom. Po tretie predmetná dohoda, rozhodnutie alebo postup nesmie zúčastneným podnikom ukladať obmedzenia, ktoré nie sú nevyhnutné na dosiahnutie takého zvýšenia efektívnosti. Po štvrté táto dohoda, rozhodnutie alebo postup nesmie dať zúčastneným podnikom možnosť vylúčiť akúkoľvek efektívnu hospodársku súťaž v súvislosti s podstatnou časťou dotknutých výrobkov alebo služieb (rozsudok z 21. decembra 2023, European Superleague Company, C-333/21, EU:C:2023:1011, bod 190 a citovaná judikatúra).

155 Nedodržanie jednej zo štyroch kumulatívnych podmienok postačuje na vylúčenie toho, aby sa na predmetné správanie vzťahovala výnimka stanovená v článku 101 ods. 3 ZFEÚ (rozsudok z 21. decembra 2023, European Superleague Company, C-333/21, EU:C:2023:1011, bod 208).

156 V tejto súvislosti pokiaľ ide o tretiu podmienku, ktorá sa týka potreby alebo nevyhnutnosti predmetného správania, táto podmienka zahŕňa posúdenie a porovnanie vplyvu tohto správania a alternatívnych opatrení, ktoré sú skutočne realizovateľné, s cieľom určiť, či nárast efektívnosti očakávaný od tohto správania možno dosiahnuť opatreniami, ktoré menej obmedzujú hospodársku súťaž. Naopak, nemôže viesť k voľbe podľa potreby medzi takýmto správaním a takýmito alternatívnymi opatreniami v prípade, že sa alternatívne opatrenia nezdajú byť menej obmedzujúce pre hospodársku súťaž (rozsudok z 21. decembra 2023, European Superleague Company, C-333/21, EU:C:2023:1011, bod 197).

157 Na to, aby vnútroštátny súd určil, či je v prejednávanej veci táto tretia podmienka splnená, musí vziať do úvahy jednak okolnosť uvedenú v bodoch 105 až 112 tohto rozsudku, že pravidlá RSTP, o ktoré ide vo veci samej, sa vyznačujú kombináciou prvkov, z ktorých značná časť je založená na voľne úvahe a/alebo je neprimeraná. Okrem toho musí zohľadniť okolnosť uvedenú v bodoch 138 až 140, 145 a 146 vyššie, že tieto pravidlá stanovujú všeobecné, drastické a trvalé obmedzenie cezhraničnej hospodárskej súťaže, do ktorej by sa mohli zapojiť profesionálne futbalové kluby vykonávaním jednostranných náborov vrcholových hráčov. Každá z týchto dvoch okolností posudzovaná samostatne totiž na prvý pohľad vylučuje, aby sa tieto pravidlá považovali za nevyhnutné alebo potrebné na dosiahnutie zvýšenia efektívnosti za predpokladu, že by to bolo preukázané.

3. Záver

158 Vzhľadom na všetky vyššie uvedené úvahy treba na prejudiciálnu otázku v rozsahu, v akom sa týka výkladu článku 101 ZFEÚ, odpovedať tak, že tento článok sa má vykladať v tom zmysle, že pravidlá, ktoré prijalo súkromnoprávne združenie, ktorého cieľom je najmä regulácia, organizácia a kontrola futbalu na celosvetovej úrovni, a ktoré stanovujú:

– po prvé že profesionálny hráč, ktorý podpísal pracovnú zmluvu a ktorému sa pripisuje ukončenie tejto zmluvy bez oprávneného dôvodu, a nový klub, ktorý ho zamestná po ukončení tejto zmluvy, sú spoločne a nerozdielne zodpovední za zaplatenie náhrady škody prináležiacej bývalému klubu, pre ktorý tento hráč pracoval, ktorej výška sa musí určiť na základe kritérií, ktoré sú niekedy nepresné, respektíve založené na voľnej úvahe, niekedy bez akejkoľvek objektívnej súvislosti s dotknutým pracovným pomerom a niekedy neprimerané,

– po druhé že v prípade zamestnania profesionálneho hráča počas chráneného obdobia v zmysle ukončenej pracovnej zmluvy možno novému klubu uložiť športovú sankciu spočívajúcu v zákaze registrovať nových hráčov počas určeného obdobia, pokiaľ nepreukáže, že nenavádzal tohto hráča na ukončenie tejto zmluvy, a

– po tretie že existencia sporu súvisiaceho s týmto ukončením zmluvy bráni tomu, aby národný futbalový zväz, ktorého je bývalý klub členom, vystavil ITC potrebný na registráciu hráča v novom klube, v dôsledku čoho sa tento hráč nemôže zúčastňovať na futbalových súťažiach za tento nový klub,

predstavujú rozhodnutie združenia podnikov, ktoré je zakázané na základe odseku 1 tohto článku a na ktoré sa môže vzťahovať výnimka podľa odseku 3 tohto článku, len ak sa presvedčivými tvrdeniami a dôkazmi preukáže, že sú splnené všetky podmienky požadované na tento účel.

O trovách

159 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní na vnútroštátnom súde, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (druhá komora) rozhodol takto:

1. Článok 45 ZFEÚ sa má vykladať v tom zmysle, že bráni pravidlám, ktoré prijalo súkromnoprávne združenie, ktorého cieľom je najmä regulácia, organizácia a kontrola futbalu na celosvetovej úrovni, a ktoré stanovujú:

– po prvé že profesionálny hráč, ktorý podpísal pracovnú zmluvu a ktorému sa pripisuje ukončenie tejto zmluvy bez oprávneného dôvodu, a nový klub, ktorý ho zamestná po ukončení tejto zmluvy, sú spoločne a nerozdielne zodpovední za zaplatenie náhrady škody prináležiacej bývalému klubu, pre ktorý tento hráč pracoval, ktorej výška sa musí určiť na základe kritérií, ktoré sú niekedy nepresné, respektíve založené na voľnej úvahe, niekedy bez akejkoľvek objektívnej súvislosti s dotknutým pracovným pomerom a niekedy neprimerané,

– **po druhé že v prípade zamestnania profesionálneho hráča počas chráneného obdobia v zmysle ukončenej pracovnej zmluvy možno novému klubu uložiť športovú sankciu spočívajúcu v zákaze registrovať nových hráčov počas určeného obdobia, pokiaľ nepreukáže, že nenavádzal tohto hráča na ukončenie tejto zmluvy, a,**

– **po tretie že existencia sporu súvisiaceho s týmto ukončením zmluvy bráni tomu, aby národný futbalový zväz, ktorého je bývalý klub členom, vystavil medzinárodný prestupový certifikát potrebný na registráciu hráča v novom klube, v dôsledku čoho sa tento hráč nemôže zúčastňovať na futbalových súťažiach za tento nový klub,**

pokiaľ sa nepreukáže, že tieto pravidlá, ako sa vykladajú a uplatňujú na území Európskej únie, nejdú nad rámec toho, čo je nevyhnutné na sledovanie cieľa spočívajúceho v zabezpečení regulárnosti medziklubových futbalových súťaží pri zachovaní určitého stupňa stability kádrov profesionálnych futbalových klubov.

2. **Článok 101 ZFEÚ sa má vykladať v tom zmysle, že takéto pravidlá predstavujú rozhodnutie združenia podnikov, ktoré je zakázané na základe odseku 1 tohto článku a na ktoré sa môže vzťahovať výnimka podľa odseku 3 tohto článku, len ak sa presvedčivými tvrdeniami a dôkazmi preukáže, že sú splnené všetky podmienky požadované na tento účel.**

Podpisy